

หลักการจัดการเรียนการสอน เชิงบูรณาการกับการทำงาน

ดร.อลงกต ยะไวทย์
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

1

Work Integrated Learning

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ที่ ๑๐ /๒๕๕๘

เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์

อนุสนธิประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน

เพื่อสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และนำไปสู่การสร้างฐานอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เสริมสร้างศักยภาพด้านการลงทุนของประเทศ เพื่อดึงดูดการลงทุนที่มีคุณค่าทั้งจากนักลงทุนรายเดิม และรายใหม่ และเพื่อกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ตลอดจนสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับ

Work Integrated Learning

๓. เงื่อนไข

๓.๑ ต้องมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย หรือ ศูนย์ความเป็นเลิศ (Center of Excellence) ที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ตามรูปแบบความร่วมมือที่กำหนด ดังนี้

๓.๑.๑ ความร่วมมือในโครงการ Talent Mobility, Work-integrated Learning, สหกิจศึกษาและทวิภาคี หรือ

๓.๑.๒ ความร่วมมือเพื่อพัฒนาบุคลากรหรือเทคโนโลยี ตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๓.๒ ต้องมีรายได้ครั้งแรกภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ในกรณีที่มีความจำเป็น ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาขยายเวลาดำเนินการได้ตามความเหมาะสม

3

Work Integrated Learning

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ 2558

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

5.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

5.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ....

4

Work Integrated Learning

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

5.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.2.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

5.2.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ....

5

Work Integrated Learning

WIL คืออะไร ??

6

Work Integrated Learning

ประมวล WIL จากตำราหลาย ๆ เล่ม

Franz, J., 2007
Work Integrated Learning for Design:
A Scholarship of Integration

Martin, A. and Hughes, H., 2009: 8
How to Make the Most of Work Integrated Learning:
A Guide for Students, Lecturers & Supervisors

Cooper, L., Orrell, J. and Bowden, M., 2010
Work Integrated Learning: A guide to Effective Practice

Kramer, M. and Usher, A., 2011: 1
Work-Integrated Learning and Career-Ready Students:
Examining the Evidence

7

Work Integrated Learning

WIL คืออะไร

- ◎ เป็นการผสมกลมกลืนกันระหว่างประสบการณ์ทำงาน
ทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน
อาจอยู่ในรูปของการศึกษาวิจัย การฝึกงาน สหกิจศึกษา
การทำงานเพื่อสังคม การทำงานในสถานประกอบการ
หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น

Kramer, M. and Usher, A., 2011: 1
Work-Integrated Learning and Career-Ready Students:
Examining the Evidence

8

Work Integrated Learning

- ◎ เป็นสถานการณ์ที่รวมเอาการเรียนรู้ในเชิงวิชาการ (academic) กับวิชาชีพ (professional) เข้าด้วยกัน ภายใต้สภาพแวดล้อมของการทำงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรของนักศึกษา

Franz, J., 2007
Work Integrated Learning for Design: A
Scholarship of Integration

9

Work Integrated Learning

- ◎ เป็นการสร้างสะพานเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในปัจจุบันของนักศึกษากับวิชาชีพในอนาคต เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้และผสมผสานความรู้ทางทฤษฎีที่ได้จากการเรียนกับประสบการณ์การฝึกปฏิบัติใน สถานประกอบการที่อยู่ในโลกแห่งความจริง (real world)

Martin, A. and Hughes, H., 2009: 8
How to Make the Most of Work Integrated Learning: A
Guide for Students, Lecturers & Supervisors

10

Work Integrated Learning

- ◎ เป็นจุดร่วมและหลอมรวมกันระหว่างการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางทฤษฎี (Formal Learning) กับกระบวนการฝึกปฏิบัติด้วยการทำงานที่มีคุณภาพ (Productive Work) มันจึงเป็นระบบหนึ่งของการสร้างความรู้จากแหล่งความรู้หลาย ๆ แหล่ง

Cooper, L., Orrell, J. and Bowden, M., 2010
Work Integrated Learning: A guide to Effective Practice

11

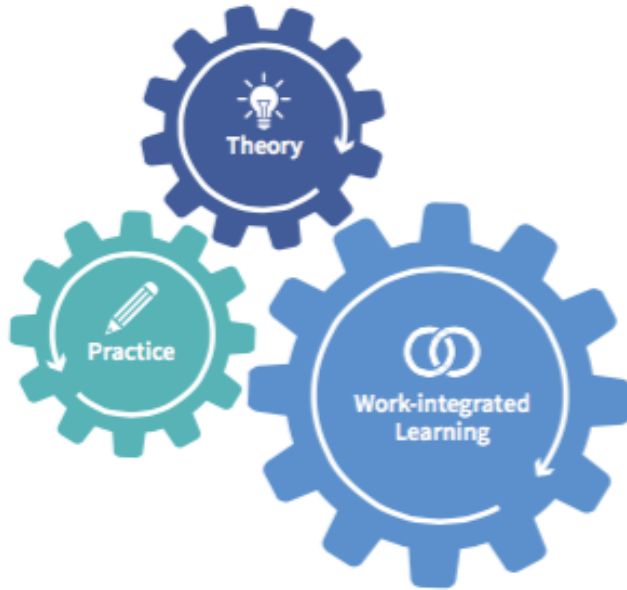
Work Integrated Learning

- ◎ การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับประสบการณ์การทำงานในสภาพจริงนอกชั้นเรียนที่ได้รับการออกแบบไว้ในหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนด

อลงกต ยะไวทย์, 2559

12

Work Integrated Learning

Stirling, A., et al., 2016
A Practical Guide for Work-integrated Learning

13

Work Integrated Learning

เงื่อนไขของ WIL

- 1) ต้องมีการผสมกลมกลืน มีจุดร่วม และหลอมรวมกัน ระหว่างความรู้ทางทฤษฎีที่ได้จากการเรียนในห้องเรียน กับประสบการณ์ทำงานหรือฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ นอกห้องเรียน
- 2) ต้องเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
- 3) ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมของการทำงานจริง
- 4) งานที่ฝึกปฏิบัติต้องเป็นงานที่มีคุณภาพหรือสามารถ พัฒนาศักยภาพของนักศึกษาได้

14

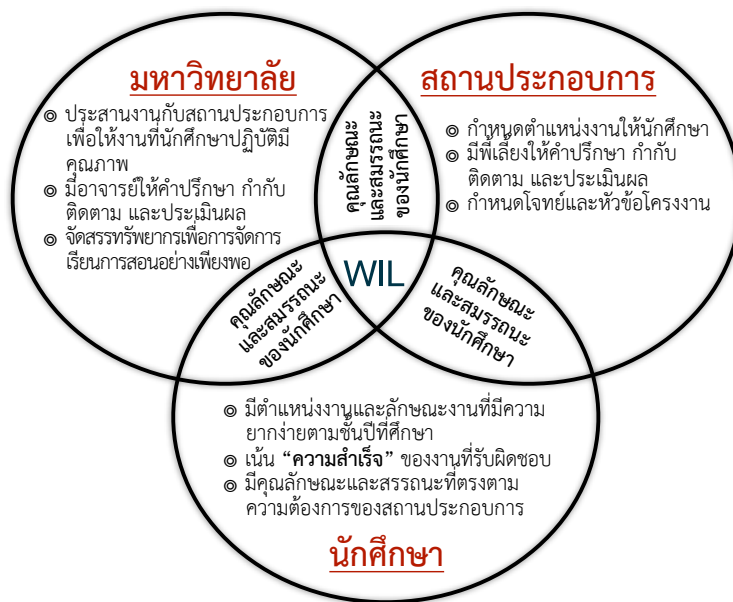
Work Integrated Learning

สภาพจริง หมายถึง แหล่งเรียนรู้จากประสบการณ์
ด้วยการทำงาน ที่ผู้เรียนต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมของการทำงานจริง
เช่น สถานประกอบการ ชุมชน บุคคลต้นแบบ หรือ
พื้นที่เชิงภูมิประเทศ ที่แตกต่างจากการเรียนรู้ในสถานศึกษา

Sizzler Project @ the Mall Korat

15

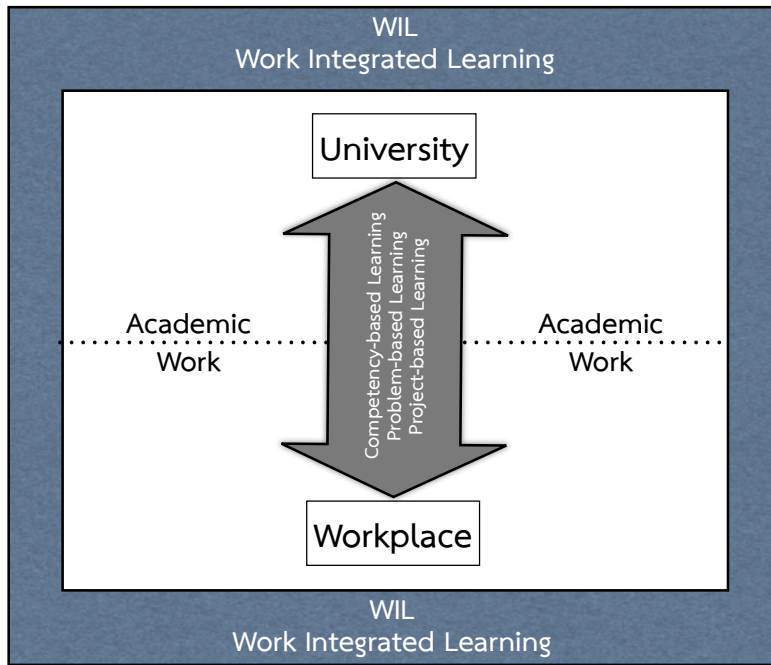
Work Integrated Learning

วงล้อแห่ง WIL

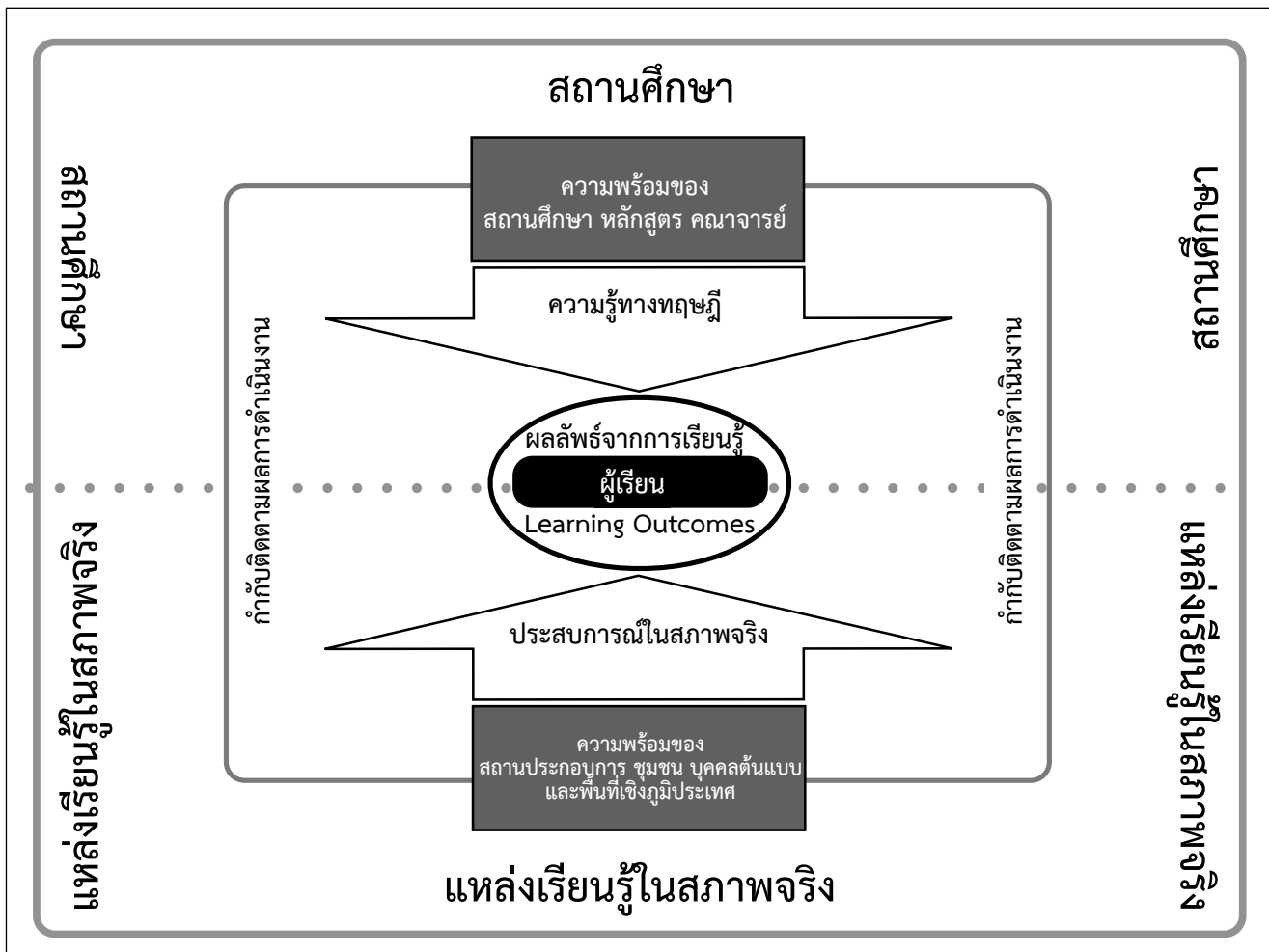
16

Work Integrated Learning

WIL Model

Work Integrated Learning

กระบวนการดำเนินงานที่สำคัญของ WIL

1. การเตรียมการก่อนจัดการเรียนรู้

- 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานที่จัดให้นักศึกษาต้องมีการผสมกลมกลืนหรือหลอมรวมกันระหว่างความรู้ทางทฤษฎีที่ได้จากการเรียนในห้องเรียนกับประสบการณ์ทำงานหรือฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพนอกห้องเรียน
- 2) งานที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติต้องเป็นงานที่มีคุณภาพหรือสามารถพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาได้
- 3) นักศึกษาต้องปฏิบัติงานอยู่ในสภาพแวดล้อมของการทำงานจริง
- 4) การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานต้องเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
- 5) การกำหนดงานที่มอบหมายให้นักศึกษาปฏิบัติต้องมีประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 6) ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพของนักศึกษา (Career Development Learning)
- 7) การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ให้แก่ักศึกษาอย่างเพียงพอ
- 8) ต้องกำหนดผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาไว้อย่างชัดเจน

19

Work Integrated Learning

กระบวนการดำเนินงานที่สำคัญของ WIL

2. ระหว่างการจัดการเรียนรู้

- 1) ต้องกำหนดสถานการณ์หรือประเด็นปัญหาที่ทำนายและมีความหมายต่อนักศึกษา เพื่อให้ักศึกษาต้องใช้ทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือประสบการณ์ที่ได้รับการศึกษาจากห้องเรียน เพื่อทำให้งานที่รับผิดชอบประสบความสำเร็จ
- 2) มีระบบที่ช่วยให้นักศึกษาต้องคิดอย่างไตร่ตรองจนเกิดทักษะกระบวนการคิด สืบเสาะหาความรู้ มีการสังเกต ทดลองปฏิบัติ เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการแก้ไขปัญหาหลาย ๆ รูปแบบ
- 3) ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้อธิบายหรือหาเหตุผลระหว่างหลักการทางทฤษฎี (Theory Concept) กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในโลก (Real World Situation)
- 4) วิธีการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานสามารถดำเนินการได้ 3 แนวทาง คือ (1) แบบเน้นการทำงาน (Work-based Learning) (2) แบบเน้นการทำโครงการ (Project-based Learning) และ (3) แบบผสมผสานการทำงานและการทำโครงการเข้าด้วยกัน (Work and Project-based Learning)

20

Work Integrated Learning

กระบวนการดำเนินงานที่สำคัญของ WIL

3. หลังการเรียนรู้

- 1) นักศึกษาต้องนำเสนอผลการเรียนรู้สู่สังคม โดยเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เขา
รับผิดชอบกับสิ่งที่เขาทำได้จริง
- 2) ต้องมีการนำเสนอผลสะท้อนกลับเชิงวิพากษ์ของนักศึกษา (Critical Reflection) จากประสบการณ์ที่รับ
- 3) มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและระดับการประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
- 4) ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

21

Work Integrated Learning

กิจกรรมกลุ่มช่วงที่ 1

22

Work Integrated Learning

ประเภทการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ
กับการทำงาน ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

ดร.อลงกต ยะไวทย์
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

1

Work Integrated Learning

ประเภทของ WIL

แบ่งกลุ่มตามโอกาสการได้เรียนรู้ประสบการณ์การทำงานของ
นักศึกษาในระหว่างการเรียนเชิงบูรณาการกับการทำงาน

1. ประสบการณ์การทำงานแบบมีโครงสร้าง (Structured Work Experiences) ได้แก่ สหกิจศึกษา การฝึกงาน (Internship) การฝึกภาคสนาม ผู้ช่วยวิจัย และผู้ช่วยสอน
2. ประสบการณ์การทำงานแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Work Experiences) ได้แก่ งานอาสาสมัคร การทำงาน-ในโรงเรียน และการทำงานภาคฤดูร้อน

Kramer, M. and Usher, A., 2011: 1
Work-Integrated Learning and Career-Ready Students:
Examining the Evidence

2

Work Integrated Learning

ประเภทของ WIL

1. การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience)
2. การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course)
3. สหกิจศึกษา (Cooperative Education)
4. การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing)
5. หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University Course)
6. พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship)
7. การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum)
8. ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork)
9. การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship)

สุเมธ แย้มนุ่น (2547: 23)

3

Work Integrated Learning

ประเภทของ WIL

1. การศึกษาวิจัย (Research)
2. การศึกษาในต่างประเทศ (Study Abroad)
3. การฝึกสอน (Student Teaching)
4. การให้บริการชุมชน (Community Service)
5. สหกิจศึกษา (Cooperative Education)
6. การฝึกงาน (Internships)
7. การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม (Service Learning)
8. การเวียนงานคลินิก (Clinical Rotations)
9. การฝึกปฏิบัติงานในอุตสาหกรรม (Industry Attachments)
10. การฝึกงานทางวิชาชีพ (Professional Work Placements)

the World Association for Co-operative Education: WACE

4

Work Integrated Learning

- 1) เน้นการสร้างความตระหนัก (Awareness Model)
- 2) เน้นการประยุกต์ใช้ (Application Model)
- 3) เน้นการสร้างสมรรถนะ (Competency Model)
- 4) เน้นการสังเคราะห์ความรู้ (Synthesis Model)
- 5) เน้นการรื้อและสร้างความรู้ใหม่ (Deconstruct-reconstruct Model)
- 6) เน้นการทบทวนเพื่อสะท้อนความคิด (Iterative Reflection Model)
- 7) เน้นการวิจัย (Research-based Model)
- 8) เน้นการแก้ปัญหา (Problem-based Model)

Rosse, S., 2014: 22-25

Developing the Field of Work Integrated Learning (WIL) in
Higher Education: A Scoping Study and Curriculum Inquiry

5

Work Integrated Learning

ศึกษากระบวนการจัดการจัดการเรียน
การสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน
ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

6

Work Integrated Learning

ประเทศไทย

- 1) หลักสูตรการตลาด (การจัดการธุรกิจค้าปลีก) คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 2) หลักสูตรการจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3) การบูรณาการเรียนรู้อบรมร่วมกับการทำงาน (Work-integrated Learning: WiL) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- 4) หลักสูตรการจัดการธุรกิจการค้าสมัยใหม่ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
- 5) สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

7

Work Integrated Learning

ต่างประเทศ

1. ประเทศอังกฤษ

- 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ University of South Wales
- 2) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรการศึกษา University of Nottingham
- 3) แซนวิชแบบหนา (Thick Sandwich) หลักสูตรกฎหมาย (แซนวิช) Nottingham Trent University
- 4) การติดตามพฤติกรรมการทำงาน Manchester Metropolitan University
- 5) พนักงานฝึกหัดใหม่ Newcastle College
- 6) การปฏิบัติงานภาคสนาม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์พื้นพิภพและวิศวกรรม Imperial College London
- 7) การปฏิบัติงานภาคสนามสาขาโบราณคดีวิทยา University of Glasgow

8

Work Integrated Learning

ต่างประเทศ

2. ประเทศสหรัฐอเมริกา

- 1) การจัดสหกิจศึกษา University of Cincinnati
- 2) การจัดสหกิจศึกษา Northeastern University
- 3) การติดตามพฤติกรรมการทำงาน University of North Texas
- 4) ความร่วมมือระหว่าง The Energy Biosciences Institute (EBI) บริษัท BP University of California, Berkeley และ University of Illinois, Urbana-Champaign
- 5) พนักงานฝึกหัด มลรัฐ Wisconsin
- 6) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี โปรแกรมสิ่งแวดล้อมศึกษา University of Colorado, Boulder
- 7) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี สาขาวิชาวิทยาการสารสนเทศ University of Pittsburgh

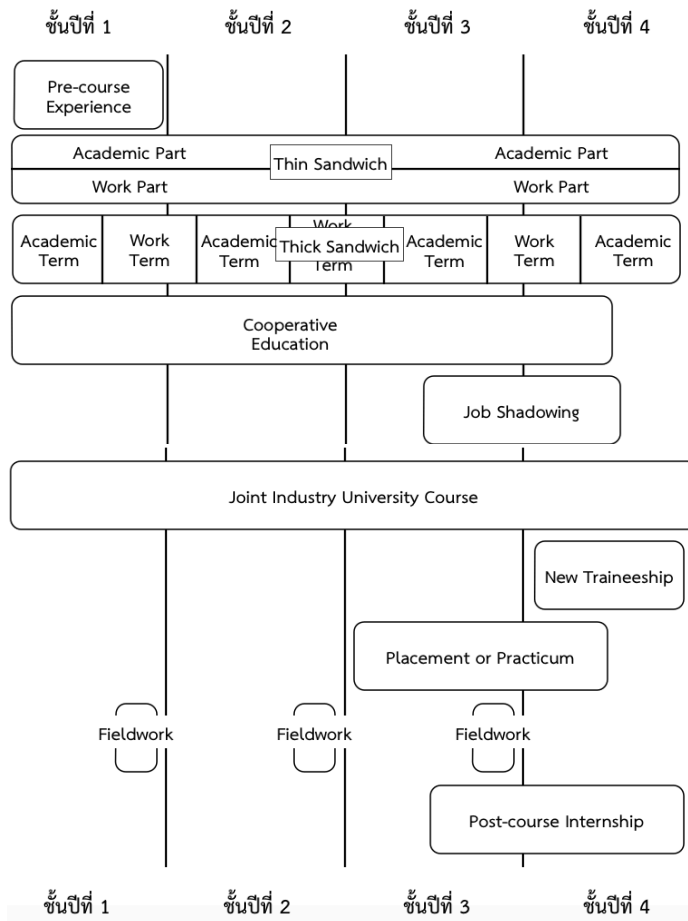
ต่างประเทศ

3. ประเทศแคนาดา

- 1) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ York University
- 2) การจัดสหกิจศึกษา University of Waterloo ประเทศแคนาดา

4. ประเทศออสเตรเลีย

ความร่วมมือระหว่าง Microsoft, Cisco, Intel และ University of Melbourne

Pre-Course Experience

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เข้าไปสัมผัสประสบการณ์ เพื่อเรียนรู้บทบาทของผู้ประกอบอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ ก่อนการเรียนเนื้อหาตามหลักสูตรหรือก่อนเลือกสาขาวิชาเอก สามารถจัดเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาศึกษาทั่วไป และจัดควบคู่กับประเภทอื่นเพื่อให้เกิดการบูรณาการกับการทำงานที่สมบูรณ์ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

Pre-Course Experience

- 1) ผู้เรียนต้องเข้าไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางวิชาชีพก่อนเริ่มการศึกษาหรือเลือกสาขาวิชาเอก
- 2) มีการกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องในวิชาชีพให้ผู้เรียนสังเกตการณ์และเก็บข้อมูล เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงาน บทบาทของบุคคลในวิชาชีพ
- 3) มีการนำประเด็นที่ได้จากการสังเกตมาสะท้อนความคิด (Reflection) แลกเปลี่ยนกับผู้เรียนด้วยตนเองและกับผู้สอน
- 4) ผู้เรียนสรุปข้อค้นพบ เช่น ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับวิชาชีพ (Concept) บทบาทของบุคคลในวิชาชีพ โดยนำเสนอในรูปแบบรายงานหรือ Mind Mapping

University of South Wales, University of Nottingham

13

Work Integrated Learning

Sandwich Course

เป็นระบบการเรียนการสอนที่สลับการเรียนในชั้นเรียนกับการทำงานในสภาพจริงอย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและนำประสบการณ์จากการทำงานกลับมาเป็นประเด็นการสอนในชั้นเรียน โดยผู้เรียนต้องมีตำแหน่งงานที่สูงขึ้นหรือซับซ้อนขึ้นตามชั้นปีหรือรายวิชาที่ศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

Nottingham Trent University, คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

14

Work Integrated Learning

Sandwich Course

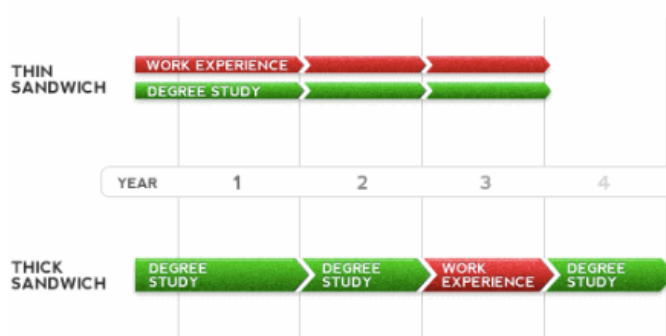
- 1) การจัดหลักสูตรแบบแซนวิช แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 - 1.1) แซนวิชแบบบาง (Thin Sandwich) เป็นการเรียนในสถานศึกษาควบคู่กับการทำงานในสภาพจริงตลอดหลักสูตร
 - 1.2) แซนวิชแบบหนา (Thick Sandwich) เป็นการเรียนภาคการศึกษาปกติ (Academic Term) ในสถานศึกษาสลับกับภาคการทำงาน (Work Term) ในสภาพจริง

Nottingham Trent University, คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

15

Work Integrated Learning

Sandwich Course

Nottingham Trent University, คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

16

Work Integrated Learning

Sandwich Course

- 2) ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ภาคทฤษฎีจากชั้นเรียนกับประสบการณ์การทำงานในสภาพจริง
- 3) มีผู้สอนในสถานศึกษาและพี่เลี้ยงในสภาพจริงดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
- 4) ตำแหน่งงานที่ผู้เรียนได้รับจะต้องสูงขึ้นหรือซับซ้อนขึ้นตามชั้นปีการศึกษา
- 5) ผู้เรียนต้องได้รับค่าตอบแทนในระหว่างการทำงาน
- 6) สถานศึกษาประเมินผลการศึกษาและพี่เลี้ยงในสภาพจริง ประเมินผลการทำงาน

Nottingham Trent University, คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

17

Work Integrated Learning

Cooperative Education

เป็นการจัดรายวิชาที่ให้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการภายนอก สถานศึกษาด้วยการทำงานจริงเต็มเวลา มีทั้งแบบสลับภาคการเรียนกับภาคการทำงานและแบบทำงานต่อเนื่องระยะยาว มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

สมาคมสหกิจศึกษาไทย, สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, Northeastern University, University of Waterloo, University of Cincinnati 18

Work Integrated Learning

Cooperative Education

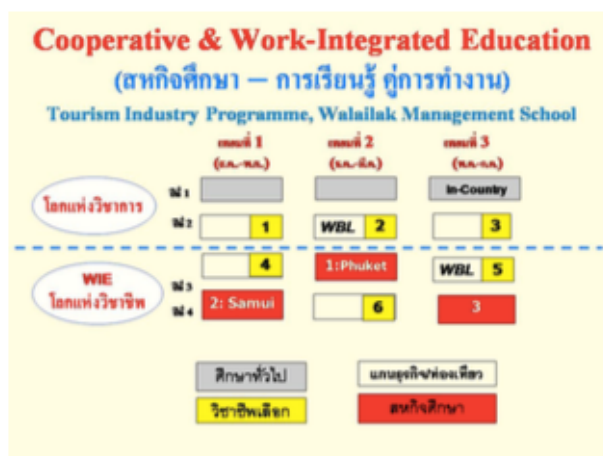
- 1) การจัดหลักสูตรแบบสหกิจศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่
 - 1.1) แบบสลับภาคการศึกษาภาคการทำงานตั้งแต่ 2 ภาคการทำงานขึ้นไป
 - 1.2) แบบต่อเนื่องตั้งแต่ 1 ภาคการทำงานหรือ 16 สัปดาห์ขึ้นไป
- 2) มีการเตรียมความพร้อมและจัดหางานให้แก่ผู้เรียน
- 3) มีการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ

สมาคมสหกิจศึกษาไทย, สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, Northeastern University, University of Waterloo, University of Cincinnati 19

Work Integrated Learning

Cooperative Education

รวมเวลาศึกษาอยู่นอกมหาวิทยาลัย 2 ปีการศึกษา

สมาคมสหกิจศึกษาไทย, สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, Northeastern University, University of Waterloo, University of Cincinnati 20

Work Integrated Learning

Cooperative Education

- 4) มีคณาจารย์นิเทศในสถานศึกษาและผู้นิเทศงานในสถานประกอบการที่ผ่านการเตรียมความพร้อมในการนิเทศ ดูแล และติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนในการทำงาน
- 5) ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ภาคทฤษฎีจากชั้นเรียนกับประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการในลักษณะงานประจำหรือโครงการ
- 6) ผู้เรียนต้องได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการในระหว่างการทำงาน
- 7) มีการนำเสนอและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน
- 8) มีการแบ่งสัดส่วนการประเมินผลระหว่างคณาจารย์ในสถานศึกษาและผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ

สมาคมสหกิจศึกษาไทย, สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, Northeastern University, University of Waterloo, University of Cincinnati²¹

Work Integrated Learning

Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing

เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้ประสบการณ์จากพฤติกรรมการทำงานของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานแล้วหรือเป็นบุคคลต้นแบบ ด้วยการสังเกต การพูดคุย และทำงานร่วมกัน สามารถจัดเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาแกนของหลักสูตร และจัดควบคู่กับประเภทอื่นเพื่อให้เกิดการบูรณาการกับการทำงานที่สมบูรณ์ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

Manchester Metropolitan University,
University of North Texas

22

Work Integrated Learning

Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing

- 1) มีการกำหนดผู้ถูกติดตาม (Host) และผู้ติดตาม (Visitor/Guest)
- 2) มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนการเรียนรู้หรือติดตาม พฤติกรรมการทำงาน เช่น แผนการติดตาม และกิจกรรมที่ต้องติดตาม
- 3) ผู้เรียนหรือผู้ติดตามสามารถเรียนรู้หรือติดตามพฤติกรรมการทำงานของผู้ถูกติดตามได้โดยการสังเกต การพูดคุย และการทำงานร่วมกับผู้ถูกติดตาม
- 4) ประเมินผลด้วยการสะท้อนความคิดทั้งผู้เรียนหรือผู้ติดตามด้วยตนเองและร่วมกับผู้ถูกติดตามในรูปของการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์

Manchester Metropolitan University,
University of North Texas

23

Work Integrated Learning

Joint Industry University Course

เป็นระบบการเรียนการสอนที่ร่วมกันจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษากับองค์กรร่วมผลิตที่มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ตรงตามที่ตกลงกันไว้ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

Microsoft-Cisco-Intel-University of Melbourne, The Energy Biosciences Institute (EBI) ระหว่างบริษัท BP, University of California, Berkeley และ University of Illinois, Urbana-Champaign, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 24

Work Integrated Learning

Joint Industry University Course

- 1) ผู้ที่จะขับเคลื่อนความร่วมมือต้องมาจากผู้บริหารระดับสูง ทั้งสององค์กร ต้องสร้างเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกัน อย่างชัดเจน
- 2) มีการประเมินจุดแข็งทางด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยและความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาขององค์กรร่วมผลิต
- 3) ต้องมีบุคคลที่มีความสามารถในการประสานและจัดการความร่วมมือ
- 4) เน้นการเรียนรู้เพื่อแก้ไขโจทย์จริงจากภาคอุตสาหกรรมโดยนำเอาความรู้ที่เรียนในห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ (Problem-based Learning)

Microsoft-Cisco-Intel-University of Melbourne, The Energy Biosciences Institute (EBI) ระหว่างบริษัท BP, University of California, Berkeley และ University of Illinois, Urbana-Champaign, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 25

Work Integrated Learning

Joint Industry University Course

- 5) ต้องทำโครงการวิจัยซึ่งเป็นปัญหาจริงจากภาคอุตสาหกรรม (Project-based Learning)
- 6) มีคณาจารย์ประจำองค์กรร่วมผลิตดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
- 7) รายงานทางวิชาการที่เกิดจากผลงานของผู้เรียนจะถูกจัดเก็บไว้ในองค์กรร่วมผลิตหรือตามที่ตกลงกันไว้
- 8) ผู้เรียนต้องมานำเสนอผลงานที่มหาวิทยาลัยเมื่อเสร็จสิ้นการทำงาน

Microsoft-Cisco-Intel-University of Melbourne, The Energy Biosciences Institute (EBI) ระหว่างบริษัท BP, University of California, Berkeley และ University of Illinois, Urbana-Champaign, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 26

Work Integrated Learning

New Traineeship or Apprenticeship

เป็นรายวิชาเพื่อเตรียมผู้เรียนในตำแหน่งงานที่สถานประกอบการ
ต้องการก่อนสำเร็จการศึกษา โดยผู้เรียนควรได้งานทำในตำแหน่ง
นั้นทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

Newcastle College, Wisconsin, Early Recruitment
Program)มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

27

Work Integrated Learning

New Traineeship or Apprenticeship

- 1) เป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะวิชาชีพที่พร้อมในการทำงาน
ได้ทันที (Work Ready)
- 2) มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้สามารถเข้าสู่งานที่ตนสนใจ
เช่น การเลือกงานและอาชีพ การเขียนจดหมายสมัครงานและ
ประวัติย่อ เทคนิคการสัมภาษณ์งาน พื้นฐานทางคณิตศาสตร์
และภาษาอังกฤษ
- 3) มีการเรียนเนื้อหาหรือรายวิชาที่ตรงตามความต้องการของ
สถานประกอบการที่รับเข้าฝึกหรือทำงาน
- 4) มีการผสมผสานกันระหว่างการเรียนรู้และการทำงาน (On-the-
job Learning) ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีควบคู่กับ
การทำงาน ทั้งการทำงานประจำ การวิจัย หรือโครงการ
- 5) ต้องมีงานและสถานประกอบการรองรับเมื่อสิ้นสุดการเรียน

Newcastle College, Wisconsin, Early Recruitment
Program)มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

28

Work Integrated Learning

Placement or Practicum

เป็นรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานหรือฝึกงานเฉพาะตำแหน่งในสภาพจริงหลังจากที่เรียนในสถานศึกษาไปแล้วระยะหนึ่ง โดยผู้เรียนสามารถเรียนรายวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับงานควบคู่ไปด้วย มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

York University, วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

29

Work Integrated Learning

Placement or Practicum

- 1) ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกตรงตามสาขาวิชาที่ศึกษา
- 2) ผู้เรียนต้องเรียนควบคู่กับการทำงานในสภาพจริงเป็นระยะเวลาปานเพียงพอในการเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะตามวิชาชีพ
- 3) ผู้เรียนต้องได้รับความรู้ทางทฤษฎีก่อนการทำงานหรือเรียนควบคู่กับการทำงานในชั้นปีที่สูงขึ้น
- 4) มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนการทำงานทั้งความสามารถในการเข้าสู่งานและความสามารถในการทำงาน

York University, วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

30

Work Integrated Learning

Placement or Practicum

- 5) มีผู้สอนหรือครูฝึกดูแลและติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน
- 6) ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Self-reflection) ระหว่างการทำงานทั้งกับผู้เรียนด้วยตัวเองและกับผู้สอน
- 7) มีการประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะทั้งระหว่างการทำงานและเมื่อสิ้นสุดการทำงาน

York University, วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

31

Work Integrated Learning

Fieldwork

เป็นรายวิชาหรือส่วนหนึ่งของรายวิชาที่ให้ผู้เรียนทำงานในชุมชนหรือพื้นที่เชิงภูมิประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยการสลับกับการเรียนในสถานศึกษา โดยการปฏิบัติงานภาคสนามแต่ละช่วงจะมีความต่อเนื่องจากง่ายไปยากเมื่อชั้นปีของผู้เรียนสูงขึ้นตามลำดับ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

Imperial College London, University of Glasgow 32

Work Integrated Learning

- 1) ให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานในสภาพจริง เช่น ชุมชน พื้นที่เชิงภูมิประเทศเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ต่อเนื่องตลอดหลักสูตร
- 2) มีการเพิ่มเนื้อหาการปฏิบัติงานภาคสนามที่สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพตามชั้นปีการศึกษาของผู้เรียน
- 3) มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนด้านความปลอดภัยและการป้องกันโรคติดต่อก่อนไปปฏิบัติงานภาคสนาม
- 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้จากชั้นเรียนกับการทำงานภายใต้สภาพจริง
- 5) มีการนำวิธีการบูรณาการเรียนกับการทำงานในรูปแบบอื่น มาสอดแทรกในหลักสูตรการปฏิบัติงานภาคสนาม เช่น การฝึกงานเฉพาะตำแหน่ง (Practicum) การเรียนแบบโครงงาน
- 6) มีการประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะทั้งระหว่างและสิ้นสุดการปฏิบัติงานภาคสนาม

Work Integrated Learning

Post-course Internship

เป็นรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานในสภาพจริงหลังจากเรียนในสถานศึกษาครบตามหลักสูตรแล้วและอยู่ในช่วงสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา โดยผู้เรียนสามารถเรียนรายวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับงานควบคู่ไปด้วย มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

Work Integrated Learning

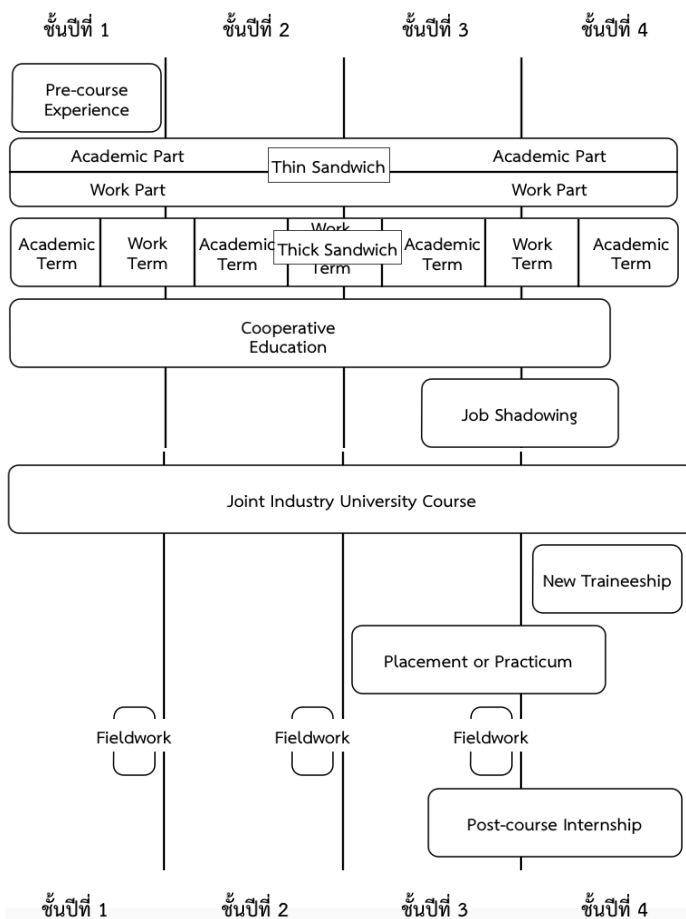
Post-course Internship

- 1) ต้องเป็นการทำงานหลังจากการเรียนภาคทฤษฎีครบตามหลักสูตรแล้วหรือผ่านการเรียนมาแล้วในระดับหนึ่ง
- 2) มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนทั้งความสามารถในการเข้าสู่งานและความสามารถในการทำงาน
- 3) เป็นการทำงานควบคู่กับการเรียนในสถานศึกษา
- 4) เน้นการทำงานประจำหรือโครงการที่ตรงตามสาขาวิชาชีพ
- 5) ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Reflection) ทั้งระหว่างการทำงานและเมื่อสิ้นสุดการทำงานกับผู้เรียนด้วยตนเองและกับผู้สอน
- 6) ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการทำงานทั้งการส่งรายงานและการนำเสนอผลงาน

University of Colorado (Boulder), University of Pittsburgh

35

Work Integrated Learning

เงื่อนไขการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

1. **ธรรมชาติการทำงานของแต่ละกลุ่มวิชาชีพ** ที่ต้องใช้สถานที่ทำงานในสภาพจริงที่แตกต่างกัน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม องค์กรธุรกิจการค้าและบริการ การเรียนรู้กับบุคคลต้นแบบที่เป็นศิลปิน ผู้บริหารระดับสูง การเรียนรู้ในชุมชนที่มีประเด็นปัญหา หรือใช้เป็นกรณีศึกษา สภาพพื้นที่ป่า ภูเขา และแหล่งทำงานทางธรรมชาติต่าง ๆ

37

Work Integrated Learning

เงื่อนไขการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

2. **ลักษณะของหลักสูตร** หลักสูตรวิชาการที่ไม่ถูกควบคุมด้วยมาตรฐานวิชาชีพจะสามารถจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานได้ยืดหยุ่นและหลากหลายประเภทมากกว่า หลักสูตรวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่ถูกควบคุมด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนหน่วยกิตรายวิชาที่องค์กรวิชาชีพกำหนด

38

Work Integrated Learning

เงื่อนไขการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

- 3. บริบทเชิงพื้นที่ของแต่ละสถานศึกษา** สถานศึกษาอาจมีข้อจำกัดในการเลือกประเภท ของการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานเนื่องจากระยะทางระหว่างสถานศึกษากับแหล่งเรียนรู้ในสภาพจริง เช่น หลักสูตรที่สามารถจัดสลับการเรียนรู้กับการทำงานหรือแซนวิชแบบบาง (Thin Sandwich) ต้องอยู่ใกล้แหล่งทำงานในสภาพจริง

39

Work Integrated Learning

เงื่อนไขการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

- 4. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับแหล่งเรียนรู้ในสภาพจริง** สถานประกอบการ ชุมชน บุคคลต้นแบบ หรือบุคคลในพื้นที่เชิงภูมิประเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานเป็นอย่างดี สถานศึกษาจะสามารถจัดได้มากหรือน้อยในหลักสูตรขึ้นอยู่กับความสามารถในการสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

40

Work Integrated Learning

กิจกรรมกลุ่มช่วงที่ 2

41

Work Integrated Learning

การจัดทำหลักสูตรเชิงบูรณาการกับการทำงาน ในสถาบันอุดมศึกษา

ดร.อลงกต ยะไวทย์
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

1

Work Integrated Learning

กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับ WIL

1. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (มคอ.)
2. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558
3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. 2552 (ใช้เวลาบางส่วน)
4. เกณฑ์กำหนดชื่อปริญญา หลักเกณฑ์การเทียบโอน และเกณฑ์/แนวทางอื่น ๆ

2

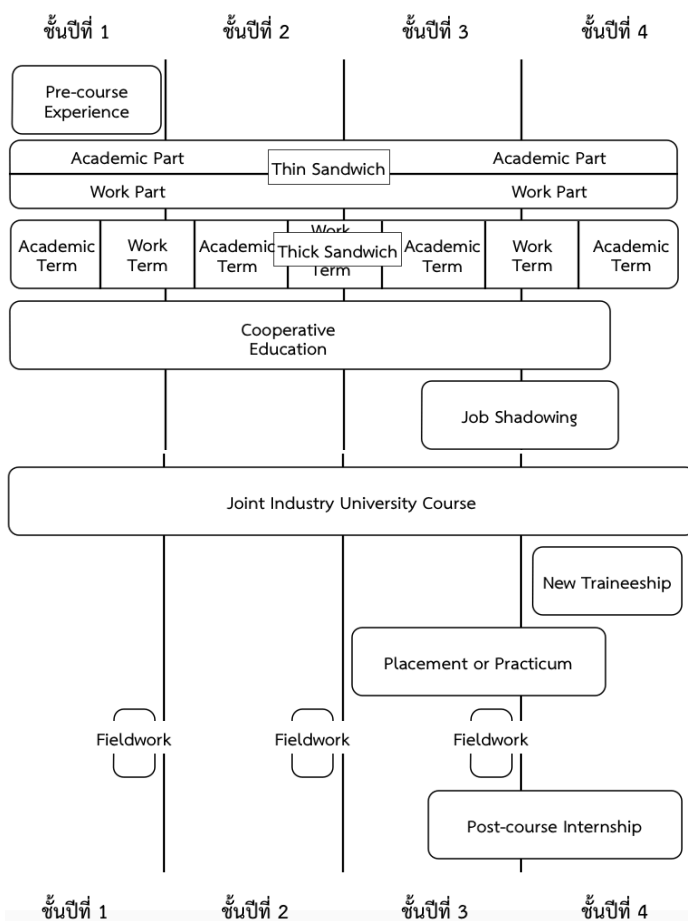
Work Integrated Learning

การจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

- ◎ การจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตร WIL
- ◎ การจัดการเรียนการสอนแบบ WIL ด้วยหลักสูตรปกติ

3

Work Integrated Learning

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ 2558

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

5.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

5.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ....

5

Work Integrated Learning

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ 2558

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

5.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.2.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

5.2.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ....

6

Work Integrated Learning

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ 2558

10. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

10.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ...ประกอบด้วย

10.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร... 10.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร... 10.2.3 อาจารย์ผู้สอน กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

7

Work Integrated Learning

แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ 2558

10. การบริหารหลักสูตรกรณีมีข้อตกลงร่วมผลิตกับ...หน่วยงานอื่น...

10.1 การตกลงร่วมผลิต หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์การภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรโดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการระดับนโยบายขององค์กรภายนอกนั้น ๆ

องค์กรภายนอกต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

8

Work Integrated Learning

10. การบริหารหลักสูตรกรณีมีข้อตกลงร่วมผลิตกับ...หน่วยงานอื่น...

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว

9

Work Integrated Learning

มหาวิทยาลัยที่เป็นผู้นำสหกิจศึกษา
ของโลกเขาจัดประสบการณ์วิชาชีพ
ให้นักศึกษาอย่างไร

10

Work Integrated Learning

มหาวิทยาลัยที่เป็นผู้นำด้านสหกิจศึกษา

Northeastern University

รัฐ Massachusetts ประเทศสหรัฐอเมริกา จัดสหกิจศึกษามา
มากกว่า 100 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2452 หรือ ค.ศ. 1909

วิจิตร ศรีสอ้าน สุเมธ แยมุ่น และอลงกต ยะไวทย์, 2552 : 4
การอุดมศึกษากับสหกิจศึกษา: ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา

11

Work Integrated Learning

มหาวิทยาลัยที่เป็นผู้นำด้านสหกิจศึกษา

Northeastern University

ปัจจุบันจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานให้แก่
นักศึกษาด้วยประสบการณ์ (Experiential Learning) 4 รูปแบบ

1. สหกิจศึกษา (Cooperative Education)
2. การวิจัยของนักศึกษา (Student Research)
3. การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม (Service Learning)
4. การหาประสบการณ์ทำงานในต่างประเทศ (Global Experience)

Northeastern University, 2014
Experiential Learning: Northeastern University

12

Work Integrated Learning

มหาวิทยาลัยที่เป็นผู้นำด้านสหกิจศึกษา

Swinburne University of Technology

เมือง Melbourne ประเทศออสเตรเลีย จัดสหกิจศึกษามากกว่า 50 ปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505-2506 หรือ ค.ศ.1962-63 ได้จัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานให้แก่นักศึกษาออกเป็น 6 กลุ่ม

อลงกต ยะไวทย์, 2550: 165
การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
โดยการเปรียบเทียบสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

13

Work Integrated Learning

มหาวิทยาลัยที่เป็นผู้นำด้านสหกิจศึกษา

Swinburne University of Technology

1. การเรียนรู้ในอุตสาหกรรมเป็นหลัก หรือการฝึกงานทางวิชาชีพ (Industry-Based Learning (IBL), Professional Placement and Internships)
2. โครงการเรียนรู้ในอุตสาหกรรม ชุมชน และการเรียนรู้ที่เน้นการวิจัย (Industry, Community and Research-based Projects)
3. การเข้าไปศึกษาข้อมูลเพื่อการวิจัยในอุตสาหกรรม (Industry and Research Visits and Speakers)

อลงกต ยะไวทย์, 2550: 165
การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
โดยการเปรียบเทียบสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

14

Work Integrated Learning

มหาวิทยาลัยที่เป็นผู้นำด้านสหกิจศึกษา

Swinburne University of Technology

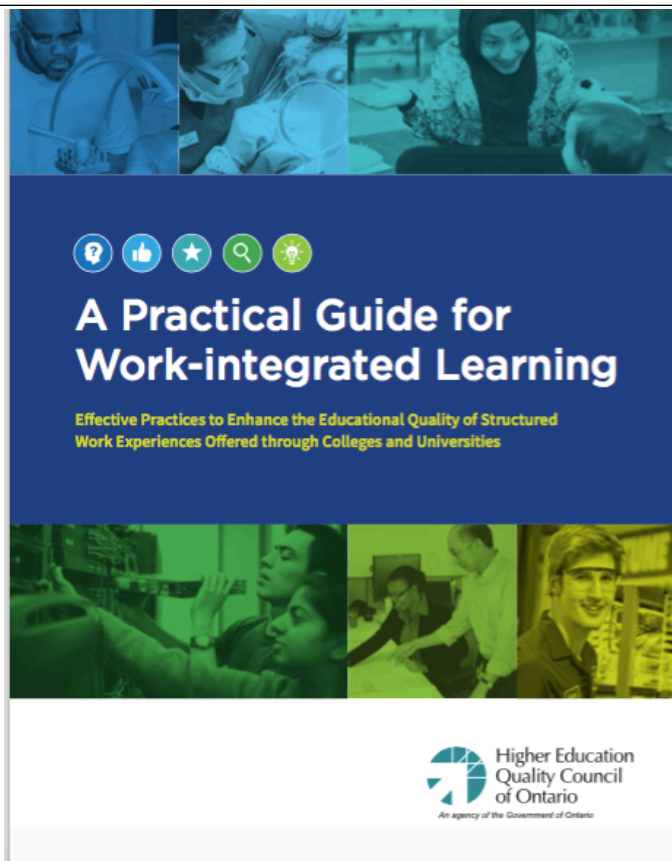
4. กรณีศึกษาและการศึกษาเหตุการณ์ต่าง ๆ (Case Studies and Scenarios)
5. การศึกษาดูงานและการศึกษาที่เน้นการแข่งขันทางวิชาชีพกับหน่วยงานภายนอก (Study Tours and External Profession-based Competitions)
6. การเรียนรู้จากปัญหา การเรียนรู้ในสตูดิโอเป็นหลัก และการฝึกงาน (Problem-based, Studio-based and Apprenticeships)

อลงกต ยะไวทย์, 2550: 165

การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
โดยการเปรียบเทียบกับสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

15

Work Integrated Learning

16

Work Integrated Learning

17

Work Integrated Learning

18

Work Integrated Learning

Competency in Learning Benchmark

19

Work Integrated Learning

วางแผนการเรียนรู้ด้วย WIL

20

Work Integrated Learning

Learning Outcome กับรูปแบบ WIL

จากการสำรวจความเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2,148 คน
ของมหาวิทยาลัยในแคนาดาช่วงเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 2011
ทางระบบออนไลน์ถึงประโยชน์ที่รับจากการจัดการเรียนการสอน
แบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน พบว่า

Kramer, M. and Usher, A., 2011: 1
Work-Integrated Learning and Career-Ready Students:
Examining the Evidence

21

Work Integrated Learning

ที่	ประโยชน์ที่ได้รับ	สหกิจ ศึกษา	ฝึกงาน (Internship)	ผู้ช่วย วิจัย	ผู้ช่วย สอน	อาสา สมัคร	ทำงานใน โรงเรียน
		(Thick Sandwich)					
1	การให้ความคิดรวบยอดจาก การเรียนในชั้นเรียนและ การประยุกต์ใช้ความรู้ใน สถานการณ์จริง	32%	48%	48%	35%	14%	1%
2	ช่วยให้เกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ วิจรณญาณ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ	21%	16%	20%	17%	18%	1%
3	ช่วยให้เกิดความรู้และทักษะ ด้านเทคนิคในสาขาวิชาชีพ	42%	48%	50%	39%	8%	0%
4	ช่วยให้เกิดความเข้าใจ วัฒนธรรม ธรรมเนียม- การปฏิบัติ และพฤติกรรมของ องค์กรที่ปฏิบัติงาน	13%	7%	-5%	-7%	-5%	2%
5	ช่วยให้เกิดทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล เช่น ทักษะการ ทำงานเป็นทีม ทักษะการ	4%	1%	-9%	-2%	8%	0%

ที่	ประโยชน์ที่ได้รับ	สหกิจศึกษา	ฝึกงาน (Internship)	ผู้ช่วยวิจัย	ผู้ช่วยสอน	อาสาสมัคร	ทำงานในโรงเรียน
		(Thick Sandwich)					
5	ช่วยให้เกิดทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้ง และอื่น ๆ	4%	1%	-9%	-2%	8%	0%
6	ช่วยให้เกิดเป้าหมายของชีวิตในอนาคต	23%	26%	18%	6%	10%	3%
7	ช่วยให้หางานได้ง่ายขึ้นเมื่อสำเร็จการศึกษา	38%	23%	26%	14%	17%	7%
8	ช่วยให้หางานที่ตรงตามสาขาวิชาชีพได้ง่ายขึ้นเมื่อสำเร็จการศึกษา	45%	38%	39%	21%	16%	5%

23

Work Integrated Learning

การจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

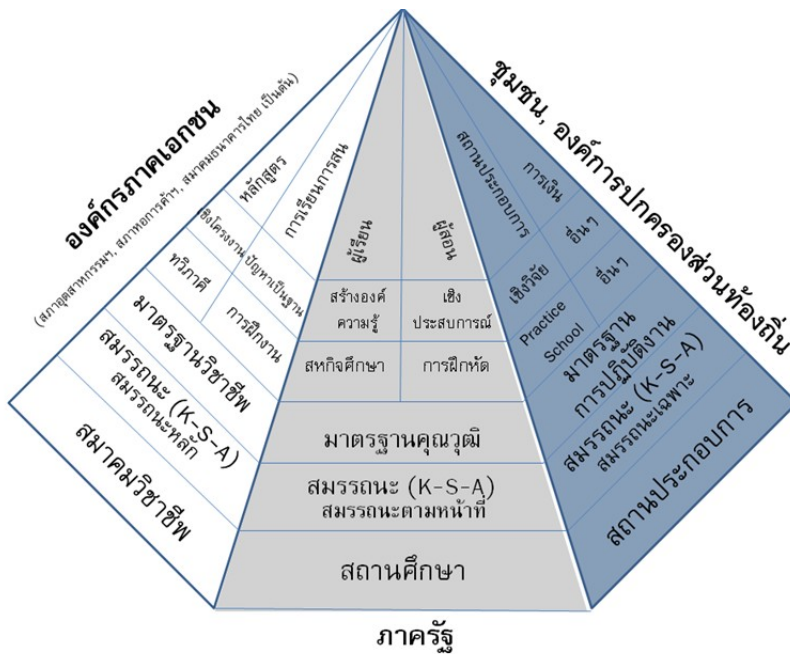
ผลการวิจัย

“การศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาไทย”

ปานเพชร ชินินทร และวิเชษฐ์ พลายมาศ, 2553
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

24

Work Integrated Learning

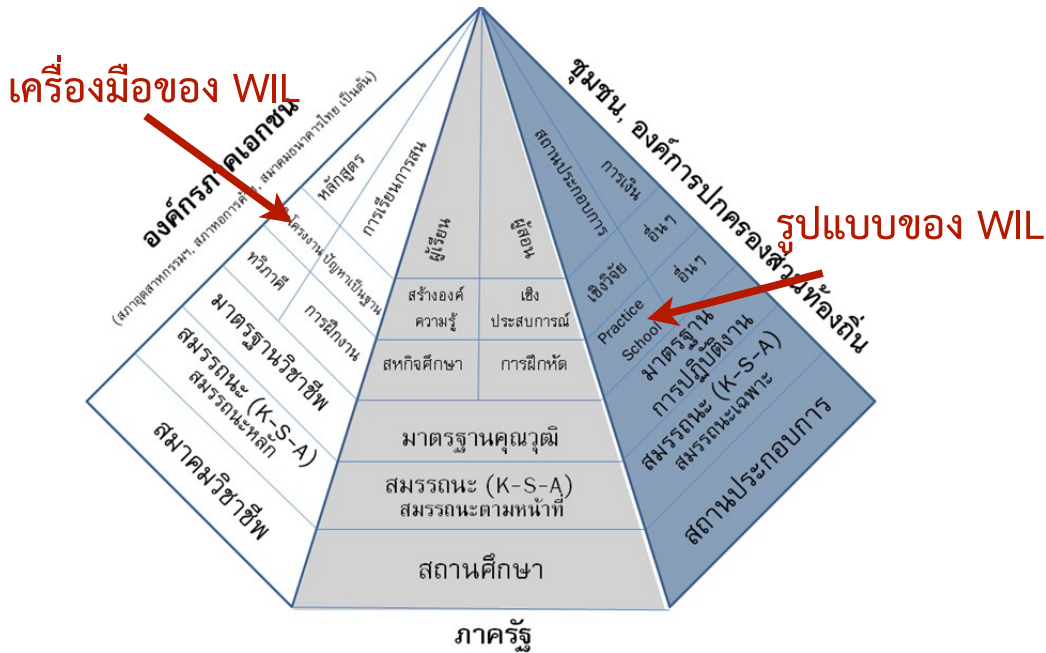

แบบจำลองเจดีย์ Wil (Wil Pagoda Model)

แบบจำลองแสดงกรอบแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับการทำงาน (WIL: Work-integrated Learning) สำหรับอุดมศึกษาไทย
By Thailand WIL Working Group (WWG)*

ภาพที่ 1 แบบจำลองเจดีย์ Wil (Wil Pagoda Model)

Work Integrated Learning

แบบจำลองเจดีย์ Wil (Wil Pagoda Model)

แบบจำลองแสดงกรอบแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการกับการทำงาน (WIL: Work-integrated Learning) สำหรับอุดมศึกษาไทย
By Thailand WIL Working Group (WWG)*

ภาพที่ 1 แบบจำลองเจดีย์ Wil (Wil Pagoda Model)

Work Integrated Learning

การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ
กับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับกลุ่ม
สาขาวิชาชีพของประเทศไทย
ระยะที่ 1 เฉพาะกลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และ
กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี
การจัดการ การท่องเที่ยว และเศรษฐศาสตร์

แหล่งทุน: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

27

Work Integrated Learning

การเลือกใช้รูปแบบใดต้องคำนึงถึง

- 1) นักศึกษาถูกคาดหวังให้เรียนรู้อะไรบ้าง ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของ มคอ. ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาชีพ
- 2) ผลลัพธ์อะไรบ้างที่เป็นความคาดหวังของนักศึกษา นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของตนเอง
- 3) ต้องทำอะไรบ้างเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ในข้อ 1 และผลลัพธ์ในข้อ 2 เลือกใช้ WIL รูปแบบใด ต้องคำนึงถึงจุดเด่นและผลลัพธ์ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาของแต่ละรูปแบบ

Cooper, L., Orrell, J. and Bowden, M., 2010
Work Integrated Learning: A guide to Effective Practice

Work Integrated Learning

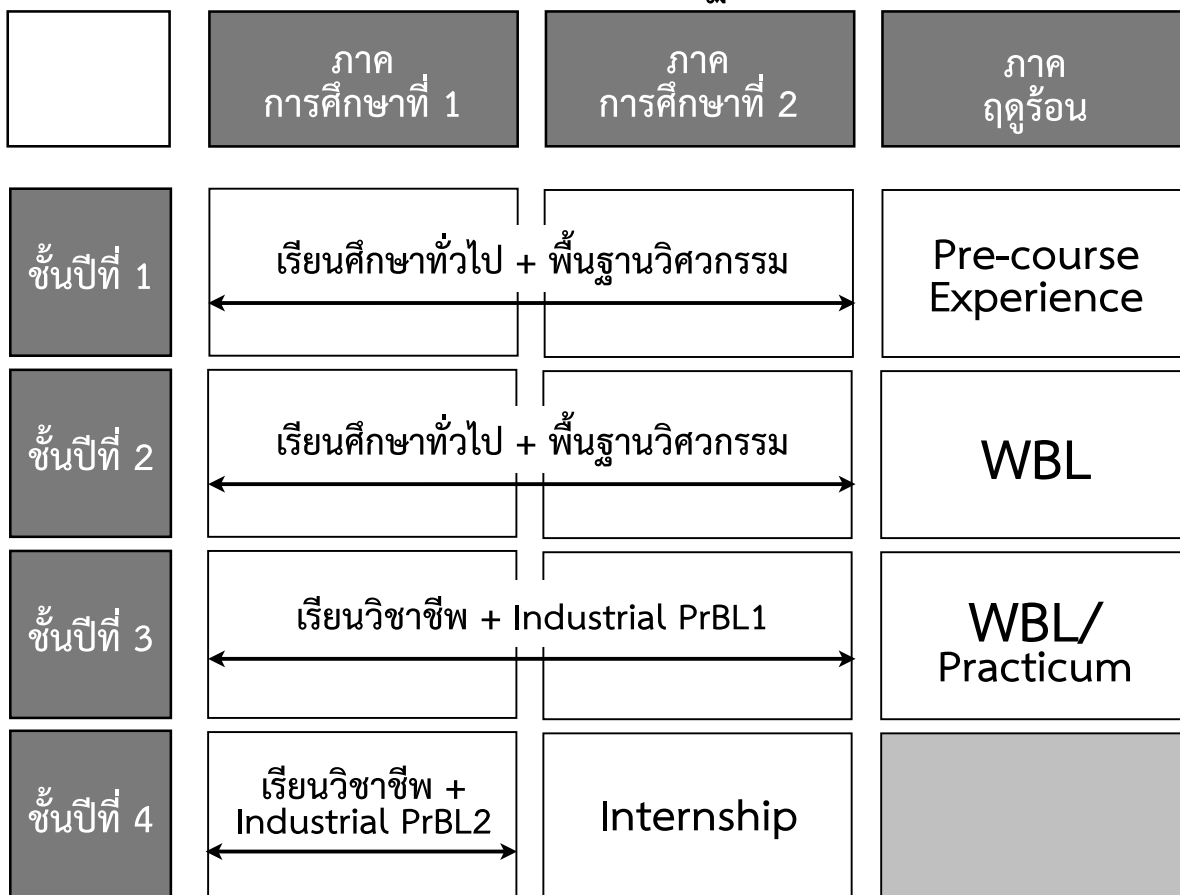
กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ 5 รูปแบบ

WBL : Work-based Learning

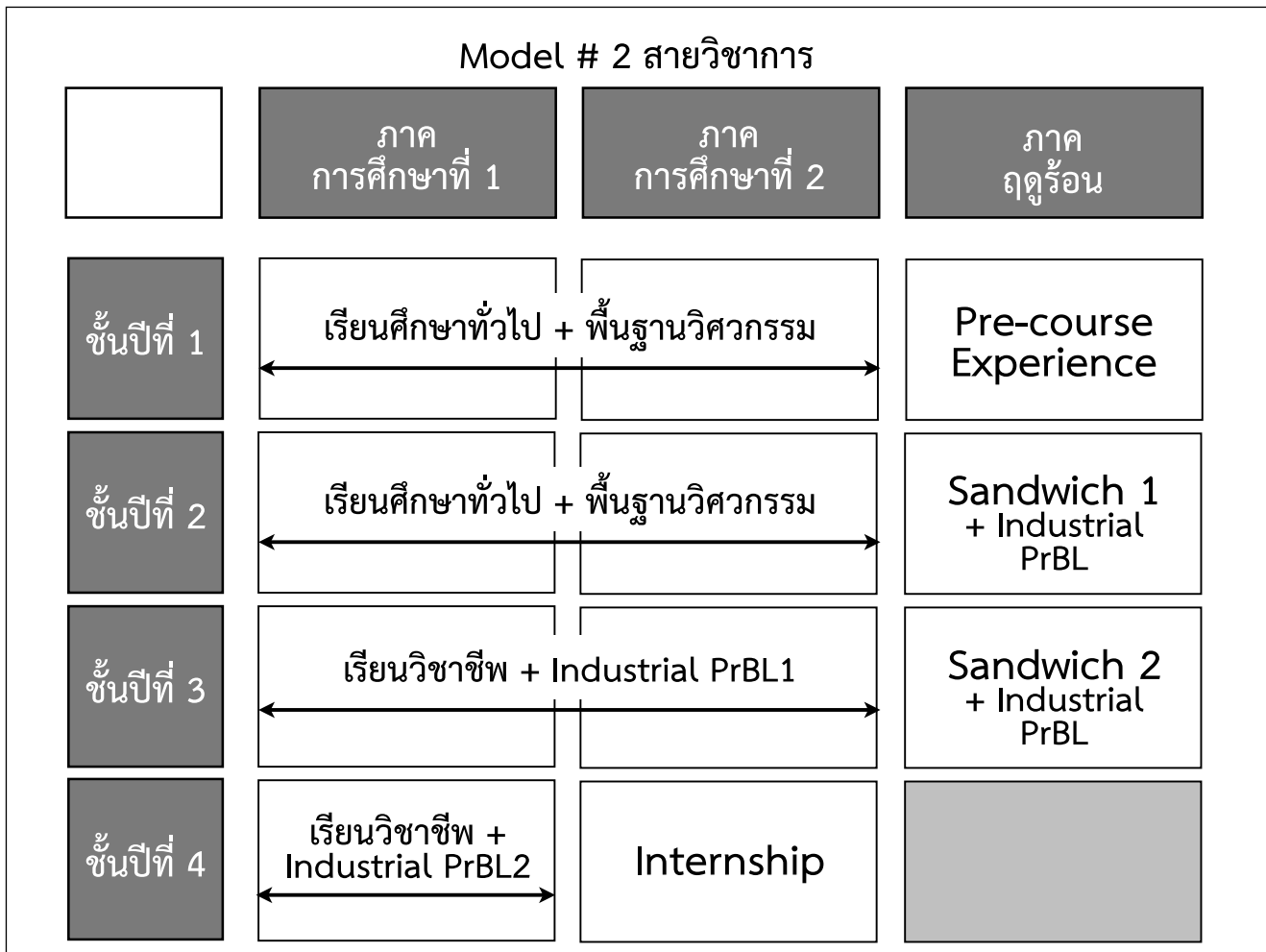
PrBL : Project-based Learning

Work Integrated Learning

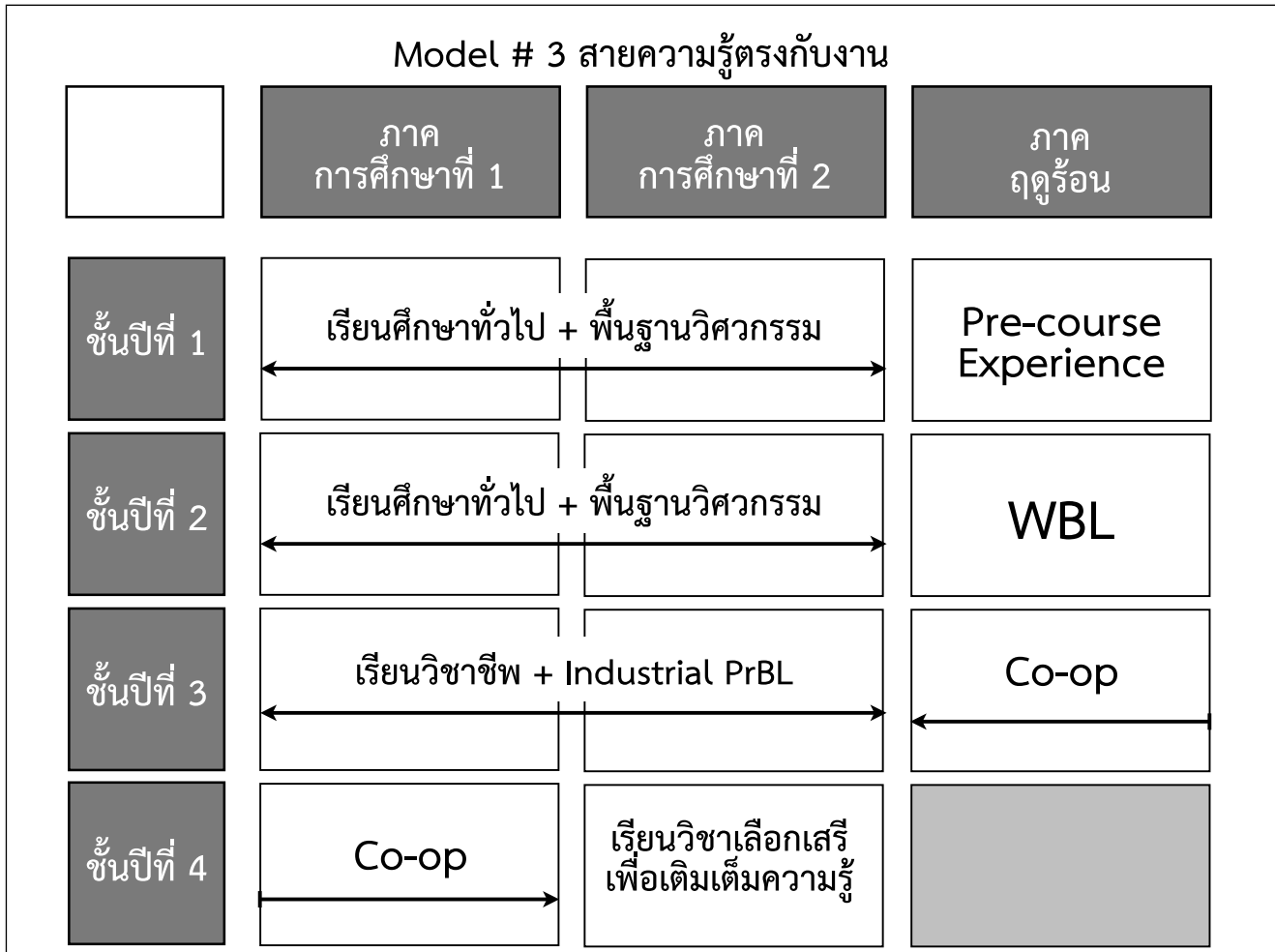
Model # 1 สายปฏิบัติ

Model # 2 สายวิชาการ

Model # 3 สายความรู้ตรงกับงาน

Model # 3 สายความรู้ตรงกับงาน

	ภาค การศึกษาที่ 1	ภาค การศึกษาที่ 2	ภาค ฤดูร้อน
ชั้นปีที่ 1	← เรียนศึกษาทั่วไป + พื้นฐานวิศวกรรม →		Pre-course Experience
ชั้นปีที่ 2	← เรียนศึกษาทั่วไป + พื้นฐานวิศวกรรม →		WBL
ชั้นปีที่ 3	← เรียนวิชาชีพ + Industrial PrBL →		← Co-op →
ชั้นปีที่ 4	← Co-op →	เรียนวิชาเลือกเสรี เพื่อเติมเต็มความรู้	

Model # 4 สายที่ต้องต่อยอดความรู้

	ภาค การศึกษาที่ 1	ภาค การศึกษาที่ 2	ภาค ฤดูร้อน
ชั้นปีที่ 1	← เรียนศึกษาทั่วไป + พื้นฐานวิศวกรรม →		Pre-course Experience
ชั้นปีที่ 2	← เรียนศึกษาทั่วไป + พื้นฐานวิศวกรรม →		WBL
ชั้นปีที่ 3	← เรียนวิชาชีพ + Industrial PrBL1 →		Practicum + Industrial PrBL
ชั้นปีที่ 4	← เรียนวิชาชีพ + Industrial PrBL2 →	Internship	

Model # 5 สายที่ต้องฝึกภาคสนาม

	ภาค การศึกษาที่ 1	ภาค การศึกษาที่ 2	ภาค ฤดูร้อน
ชั้นปีที่ 1	เรียนศึกษาทั่วไป + พื้นฐานวิศวกรรม		Pre-course Experience
ชั้นปีที่ 2	เรียนศึกษาทั่วไป + พื้นฐานวิศวกรรม		Fieldwork 1
ชั้นปีที่ 3	เรียนวิชาชีพ + Industrial PrBL1		Fieldwork 2
ชั้นปีที่ 4	เรียนวิชาชีพ + Industrial PrBL2		Internship

ผลการวิจัย

กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี การจัดการ
การท่องเที่ยวและเศรษฐศาสตร์ 2 รูปแบบ

WBL : Work-based Learning

PrBL : Project-based Learning

Model # 1 เน้น How to

	ภาค การศึกษาที่ 1	ภาค การศึกษาที่ 2	ภาค ฤดูร้อน
ชั้นปีที่ 1	← เรียนศึกษาทั่วไป + วิชาพื้นฐานของสาขา →		Pre-course Experience
ชั้นปีที่ 2	← เรียนศึกษาทั่วไป + วิชาพื้นฐานของสาขา →		WBL1
ชั้นปีที่ 3	← เรียนวิชาชีพ + Workplace PrBL →	Practicum	WBL2
ชั้นปีที่ 4	← เรียนวิชาชีพ + Job Shadowing →	Internship	

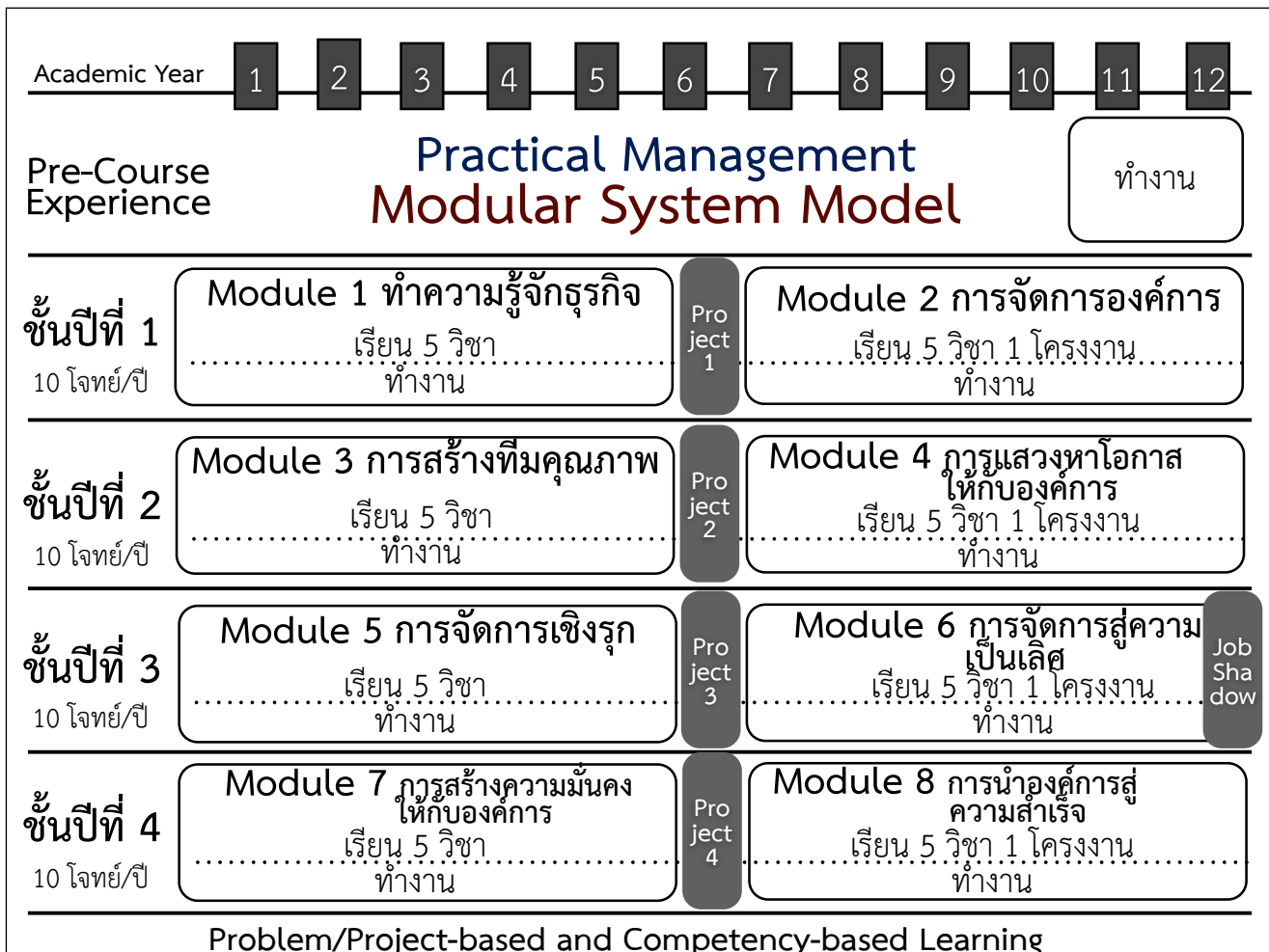
Model # 2 เน้น Basic Discipline

	ภาค การศึกษาที่ 1	ภาค การศึกษาที่ 2	ภาค ฤดูร้อน
ชั้นปีที่ 1	← เรียนศึกษาทั่วไป + วิชาพื้นฐานของสาขา →		Pre-course Experience
ชั้นปีที่ 2	← เรียนศึกษาทั่วไป + วิชาพื้นฐานของสาขา →		Sandwich1 + Workplace PrBL
ชั้นปีที่ 3	← เรียนวิชาชีพ + Workplace PrBL1 →		Sandwich2 + Workplace PrBL
ชั้นปีที่ 4	← เรียนวิชาชีพ + Workplace PrBL2 →	Internship	

“การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานแบบต่อเนื่อง
ตลอดหลักสูตรในสาขาวิชาการจัดการระดับปริญญาตรี
เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน
ในเขตจังหวัดนครราชสีมา”

แหล่งทุน: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

Work Integrated Learning

1. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จะจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน ด้วยหลักสูตรบูรณาการการเรียนกับการทำงาน “**บริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการเชิงประยุกต์ (Practical Management)**” รวม 126 หน่วยกิต ในปีการศึกษา 2559 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (มคอ.) โดยเสนอขอความเห็นชอบหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และเสนอ สกอ. เพื่อทราบก่อนจัดการเรียนการสอนตามลำดับ
2. รูปแบบการเรียนแบบ ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงานในรูปแบบ “แซนวิชแบบบาง (Thin Sandwich)” โดยสลับการเรียนกับการทำงานแบบต่อเนื่องตลอดหลักสูตร

41

Work Integrated Learning

3. การจัดแผนการเรียนตลอดหลักสูตร ระบบการเรียนแบบโมดูล (Module) โดยนำเอารายวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กันหรือเกี่ยวพันซึ่งกันเพื่อความสะดวกในการจัดทำโครงการ โดยไม่มีรายวิชาฝึกงานหรือสหกิจศึกษา
4. วิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร แต่ละวิชาใช้เวลาเรียนต่อเนื่อง 1 วัน รวม 7 วันต่อ 1 โมดูล เพื่อบูรณาการการเรียนกับการทำงานในสถานประกอบการด้วยการทำโจทย์ย่อยรายวิชา รวมตลอดหลักสูตร 40 โจทย์ และมีการติดตามพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารในสถานประกอบการ (Job Shadowing) ในช่วงปลายปีของชั้นปีที่ 3

42

Work Integrated Learning

5. การนำเสนอโครงงานของนักศึกษา (Project) ทุก ๆ 2 โมดูล นักศึกษาจะต้องบูรณาการทุกรายวิชาเป็นโครงงาน (Project-based Learning) เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการซึ่งมาจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย รวมตลอดหลักสูตร 4 โครงงาน
6. การวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อให้ระดับคะแนนแต่ละรายวิชาแก่นักศึกษา แบ่งสัดส่วนการประเมินจากคณาจารย์ ผู้สอนร้อยละ 80 จากพี่เลี้ยงในสถานประกอบการร้อยละ 20

7. การประเมินสมรรถนะ (Competency) ของนักศึกษา ด้วยระบบการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษา (Learning Benchmark) ด้วยสมรรถนะ 3 ระดับ คือ สมรรถนะขององค์กร (Core Competency) สมรรถนะตามหน้าที่และความรับผิดชอบ (Functional Competency) และสมรรถนะตามความเชี่ยวชาญ (Professional Competency)

หลักการเรียนรู้และเครื่องมือที่สำคัญของ WIL

- ◎ Experiential Learning
- ◎ Authentic Learning
- ◎ Project-based Learning
- ◎ Work-based Learning
- ◎ Competency-based Learning

45

Work Integrated Learning

Experiential Learning

หลักการ

- ☉ การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเนื่องจากประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ
- ☉ ความรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งจะเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจ อธิบายเหตุการณ์ หรือแก้ไขปัญหาที่ตามมา

Kolb, 1984: 25-38
Experiential learning

46

Work Integrated Learning

Experiential Learning

หลักการ

- ☉ เป็นการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง เพื่อการปรับตัวเข้ากับสังคม ผู้เรียนต้องใช้ความคิด ความรู้สึก การลงมือทำด้วยวิธีการต่าง ๆ มากกว่าการใช้ความรู้เพียงอย่างเดียว จึงต้องเกี่ยวข้องกับทุกคนและสิ่งแวดล้อม
- ☉ ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้คือประสบการณ์หรือความรู้ใหม่

Kolb, 1984: 25-38
Experiential learning

47

Work Integrated Learning

Authentic Learning

หลักการ

- ◎ เป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับความเป็นจริงหรือชีวิตประจำวัน
- ◎ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เผชิญสภาพจริง ปัญหาจริง โลกแห่งความเป็นจริง
- ◎ การเรียนต้องมีความหมายกับผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ และเกิดความใฝ่รู้
- ◎ ผู้เรียนต้องได้แก้ไขปัญหา (Academic Challenges) ต้องอาศัยบุคคลอื่น ได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และได้รับผลย้อนกลับจากการกระทำนั้น

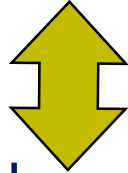
Gordon, 1998: 4-8
A curriculum for authentic learning

48

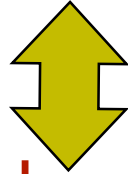
Work Integrated Learning

Project-based Learning

(ความซับซ้อน/ขนาด/ปริมาณ)
Problem-based Learning

Project-based Learning

Research-based Learning

49

Work Integrated Learning

Project-based Learning

“นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ลึกและมีศักยภาพในการทำงานที่ซับซ้อน ถ้าพวกเขามีโอกาสได้เรียนรู้ในสภาพของโลกแห่งความเป็นจริงด้วยการทำโครงการ ต้องสร้างและจัดการความรู้ที่มีอยู่ ต้องสืบเสาะเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องเขียน ต้องวิเคราะห์ และสื่อสารไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง”

Teaching for Meaningful Learning, 2008

Dr. Brigid Barron and Dr. Linda Darling-Hammond, Stanford University

50

Work Integrated Learning

Project-based Learning

5 องค์ประกอบสำคัญ

1. ต้องใช้การเรียนการสอนแบบ “โครงงาน” เป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตร
2. โจทย์ที่นักศึกษาได้รับต้องนำไปสู่หลักการและแก่นความคิดรวบยอด (Central Concepts) ของเรื่องที่ต้องการศึกษา
3. ต้องเน้นการสืบเสาะแสวงหาและการสร้างความรู้ด้วยตัวของนักศึกษา (Constructive Investigation)

Thomas, J. W., 2008
A review of Project-based Learning. 51

Work Integrated Learning

Project-based Learning

5 องค์ประกอบสำคัญ

4. นักศึกษาต้องขับเคลื่อนงานที่รับผิดชอบตั้งแต่การวางแผนและการจัดการงานให้สำเร็จด้วยตนเอง (Student-driven)
5. ต้องเป็นโครงงานที่เกิดขึ้นจริง (Real World) และอยู่ในความสนใจ

Thomas, J. W., 2008
A review of Project-based Learning. 52

Work Integrated Learning

Academic Year

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Pre-Course Experience

VU WIL

ทำงาน

ชั้นปีที่ 1

11 โจทย์/ปี

Block 1

เรียน
ทำงาน

Block 2

เรียน
ทำงาน

Block 3

เรียน
ทำงาน

Project 1

Block 4

เรียน
ทำงาน

Block 5

เรียน
ทำงาน

Block 6

เรียน
ทำงาน

ชั้นปีที่ 2

11 โจทย์/ปี

Block 6

เรียน
ทำงาน

Project 2

Block 7

เรียน
ทำงาน

Block 8

เรียน
ทำงาน

Block 9

เรียน
ทำงาน

Project 3

Block 10

เรียน
ทำงาน

Block 11

เรียน
ทำงาน

ชั้นปีที่ 3

11 โจทย์/ปี

Block 12

เรียน
ทำงาน

Project 4

Block 13

เรียน
ทำงาน

Block 14

เรียน
ทำงาน

Block 15

เรียน
ทำงาน

Project 5

Block 16

เรียน
ทำงาน

Block 17

เรียน
ทำงาน

ชั้นปีที่ 4

11 โจทย์/ปี

Block 17

เรียน
ทำงาน

Block 18

เรียน
ทำงาน

Project 6

Block 19

เรียน
ทำงาน

Block 20

เรียน
ทำงาน

Block 21

เรียน
ทำงาน

Project 7

Block 22

เรียน
ทำงาน

Project-based and Competency-based Learning

การติดตามโครงการงาน

ด้วยระบบหน่วยการเรียนรู้ (Module)

การติดตามโครงการด้วยระบบหน่วยการเรียนรู้ (Module)

จุดมุ่งหมาย

- 1) เป็นการต่อท่อ (Online) ระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาที่อยู่ภายนอกมหาวิทยาลัยอยู่ตลอดเวลา
- 2) ให้นักศึกษาสามารถดำเนินโครงการได้ด้วยตนเองมากที่สุด
- 3) สามารถติดตามการดำเนินโครงการนักศึกษาได้อย่างเป็นปัจจุบัน (Real Time) ทำให้คณาจารย์นิเทศสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่

55

Work Integrated Learning

การติดตามโครงการด้วยระบบหน่วยการเรียนรู้ (Module)

รูปแบบ

จัดเป็นประเด็นโดยมีคำอธิบายในแต่ละประเด็นให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองและนำเสนอข้อมูลของตนในแต่ละประเด็น ประกอบด้วย

- 1) หัวข้อโครงการ
- 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- 3) สารสำคัญหรือความรู้ที่ได้จากชั้นเรียน
- 4) วิธีดำเนินโครงการ

56

Work Integrated Learning

การติดตามโครงการด้วยระบบหน่วยการเรียนรู้ (Module)

รูปแบบ

จัดเป็นประเด็นโดยมีคำอธิบายในแต่ละประเด็นให้นักศึกษา
ได้ศึกษาด้วยตนเองและนำเสนอข้อมูลของตนในแต่ละ
ประเด็น ประกอบด้วย

- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) สรุปและอภิปรายผล
- 7) ประสพการณ์ที่ได้จากการทำโครงการ
- 8) มูลค่าเพิ่มของโครงการที่มีต่อสถานประกอบการ

57

Work Integrated Learning

Work-based Learning

หลักการ

1. ประสพการณ์ในสถานที่ทำงานต้องถูกจัดเตรียมหรือ
กลั่นกรองแล้วโดยสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไข
ของการผลิตบัณฑิตของสถาบันนั้น ๆ
2. ต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างงานที่ทำหรือ
ประสพการณ์ที่ได้รับจากสถานที่ทำงานกับสิ่งที่ศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา

James J. McDonald, 2000

Standardized Work-based Learning Programs in Higher Education

58

Work Integrated Learning

Competency-based Learning

สมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ สมรรถนะที่เป็นแก่นหรือแกนหลักขององค์กรนั้น ๆ
2. สมรรถนะตามหน้าที่ (Function Competency) คือ กำหนดตามบทบาทหน้าที่ภารกิจของแต่ละตำแหน่งแต่ละบุคคล
3. สมรรถนะตามความเชี่ยวชาญ (Professional Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะของบุคคล

David C. Mc Clelland, 1973
Testing for Competence Rather Than for Intelligence. American
Psychologist. Vol 28(1)

59

Work Integrated Learning

Competency-based Learning

สมรรถนะแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ

1. ทักษะ (Skill) หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดีและฝึกปฏิบัติจนชำนาญ
2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล
3. ทักษะ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-Concept)

David C. Mc Clelland, 1973
Testing for Competence Rather Than for Intelligence. American
Psychologist. Vol 28(1)

60

Work Integrated Learning

Competency-based Learning

แบ่งสมรรถนะออกเป็น 5 องค์ประกอบ

4. บุคลิกประจำตัวบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น
5. แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (Motive) ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย

David C. Mc Clelland, 1973
Testing for Competence Rather Than for Intelligence. American
Psychologist. Vol 28(1)

61

Work Integrated Learning

แบบวัดผลการเรียนรู้
(Learning Benchmark)

62

Work Integrated Learning

แบบวัดผลการเรียนรู้ (Learning Benchmark)

หลักการ

- 1) เป็นการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษา
ในระหว่างการปฏิบัติงาน
- 2) สิ่งที่วัดมีความสอดคล้องกับความต้องการของ
สถานประกอบการแต่ละแห่ง
- 3) เป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างพี่เลี้ยงใน
สถานประกอบการและคณาจารย์นิเทศ

63

Work Integrated Learning

แบบวัดผลการเรียนรู้ (Learning Benchmark)

วิธีการ

มีการวัดผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ก่อน ระหว่าง
และหลังการปฏิบัติงาน โดยผู้เรียนประเมินตนเอง
คณาจารย์นิเทศประเมิน และพี่เลี้ยงประเมินทั้ง 3 ระยะ
ที่เป็นอิสระต่อกัน

64

Work Integrated Learning

แบบวัดสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
(Competency Learning Benchmark: CLB)
ประจำภาคการศึกษาที่...../...../Block ที่.....-.....
ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษานำมาจากผลการวิจัยปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาไทย โดย ปานเพชร ชินินทร และวิเชษฐ์ พลายมาศ (2555) และหลักการ Iceberg Model โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. พี่เลี้ยงและคณาจารย์ผู้รับผิดชอบสถานประกอบการร่วมกันกำหนดสมรรถนะตามความต้องการของสถานประกอบการรายปีการศึกษาเรียงจากง่ายไปสู่ยากจากแบบเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานประกอบการโดยกรอกรายละเอียดของสมรรถนะในช่องว่างตามตารางด้านล่างนี้
2. การวัดสมรรถนะ นักศึกษาจะเป็นผู้วัดตนเอง คณาจารย์ที่ปรึกษาผู้รับผิดชอบสถานประกอบการและพี่เลี้ยงในสถานประกอบการเป็นผู้วัดนักศึกษา
3. การวัดสมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ระยะต่อภาคการศึกษา หรือ 3 Block Course โดยผลการวัดสมรรถนะคณาจารย์ที่ปรึกษาผู้รับผิดชอบสถานประกอบการจะต้องนำมาสรุปเป็นพัฒนาการของนักศึกษา และแจ้งข้อมูลให้คณาจารย์ผู้สอนทราบทุกระยะ

65

ระบุระยะเวลาการวัดสมรรถนะ (✓)

- ก่อนการเปิดภาคการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ 3 Block Course ระดับปริญญาตรี
- ระหว่างภาคการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ 3 Block Course ระดับปริญญาตรี
- หลังปิดภาคการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ 3 Block Course ระดับปริญญาตรี

ระบุผู้ประเมิน (✓)

- นักศึกษา
- คณาจารย์ที่ปรึกษาผู้รับผิดชอบสถานประกอบการ
- พี่เลี้ยงในสถานประกอบการ

ชื่อ-สกุล นักศึกษา.....รหัส.....

สาขาวิชา.....สถาบัน.....

ชื่อ-สกุล คณาจารย์ที่ปรึกษาผู้รับผิดชอบสถานประกอบการ.....

ชื่อ-สกุล พี่เลี้ยงในสถานประกอบการ.....

66

ที่	สมรรถนะ	ระดับสมรรถนะ			ภาระงานหรือกิจกรรมเพื่อการ เพิ่มพูนสมรรถนะในกรณีที่ สมรรถนะต่ำกว่าระดับมาก
		น้อย	ปานกลาง	มาก	
1	สมรรถนะหลักสมรรถนะตามความต้องการขององค์กร (Core Competency)				
	<u>ส่วนที่มองเห็น</u> 1.1 Skills (สิ่งที่ต้องกระทำให้ได้ดีและฝึกปฏิบัติเป็น ประจำจนเกิดความชำนาญ)				
	1.2 Knowledge (ความรู้เฉพาะด้าน)				

<u>ส่วนที่มองไม่เห็น</u> 1.3 Self-concept (ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence))				
1.4 Trait (บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล เป็นสิ่ง ที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น เช่น ความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้ มีภาวะผู้นำ)				

ที่	สมรรถนะ	ระดับสมรรถนะ			ภาระงานหรือกิจกรรมเพื่อการ เพิ่มพูนสมรรถนะในกรณีที่ สมรรถนะต่ำกว่าระดับมาก
		น้อย	ปานกลาง	มาก	
	1.5 Motive (แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคล แสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย ของเขา หรือความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ (Achievement Orientation))				
2	สมรรถนะตามหน้าที่ (Functional Competency)				
	ส่วนที่มองเห็น 2.1 Skills				

69

กิจกรรมกลุ่มช่วงที่ 3

70

การจัดทำแผนการเรียน เชิงบูรณาการกับการทำงานในสถาบันอุดมศึกษา

ดร.อลงกต ยะไวทย์
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

1

Work Integrated Learning

วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

1. จัดเป็นระบบการเรียนการสอนทั้งหลักสูตร ได้แก่
 - 1) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course)
 - 2) สหกิจศึกษา (Cooperative Education)
 - 3) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม

2

Work Integrated Learning

วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

2. จัดเป็นรายวิชา ได้แก่

- 1) สหกิจศึกษา (Cooperative Education)
- 2) การปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork)
- 3) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum)
- 4) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship)
- 5) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship)

3

Work Integrated Learning

วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL

3. จัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกอยู่ในรายวิชา ได้แก่

- 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience)
- 2) การปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork)
- 3) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing)

4

Work Integrated Learning

การจัดรายวิชาในแผนการเรียนแบบ WIL

- ◎ จัดภาคการศึกษาแบบทวิภาค ไตรภาค จตุรภาค หรือรูปแบบอื่น ๆ เช่น Block Course, Module, Sandwich
- ◎ ควรเริ่มเนื้อหาจากง่ายหรือพื้นฐานไปสู่รายวิชาที่ยากหรือสอดคล้องกับวิชาชีพมากขึ้น
- ◎ รายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาคควรมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน สอดรับกับ WIL ที่จัด และต่อเนื่องกันไปตลอดหลักสูตร

5

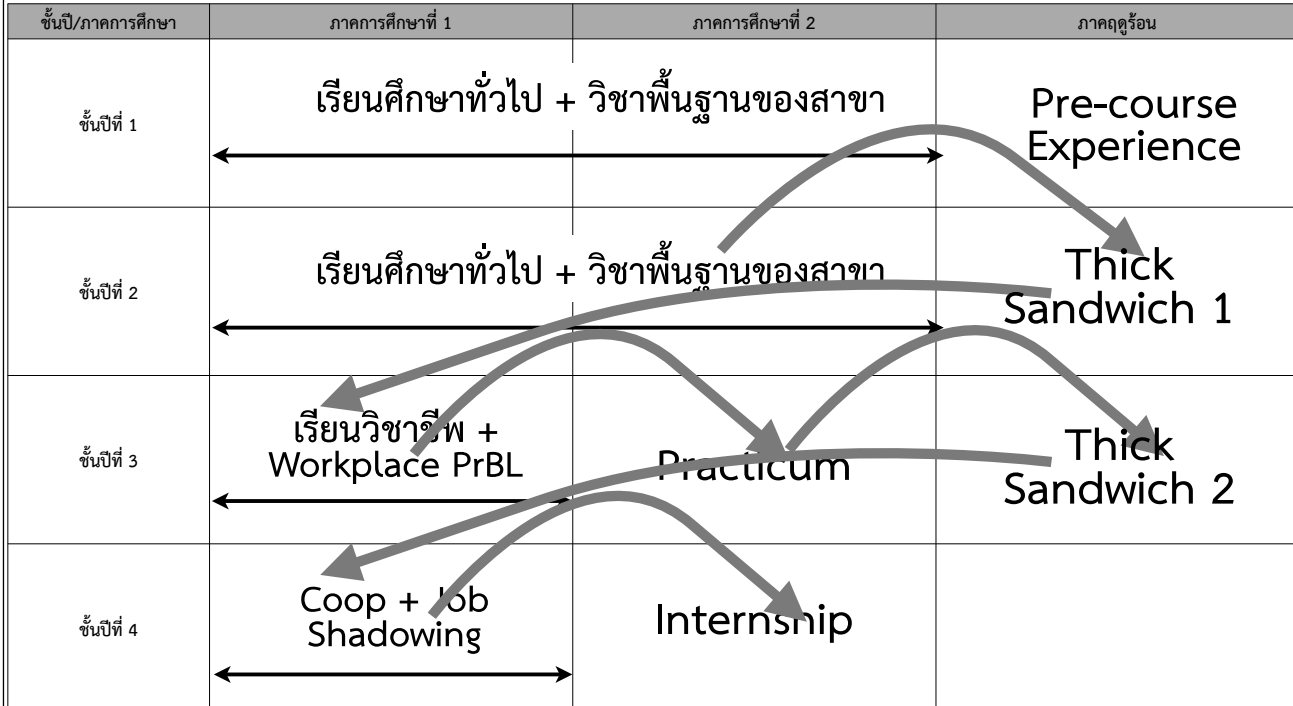
Work Integrated Learning

ตัวอย่างการจัดแผนการเรียนแบบ WIL

6

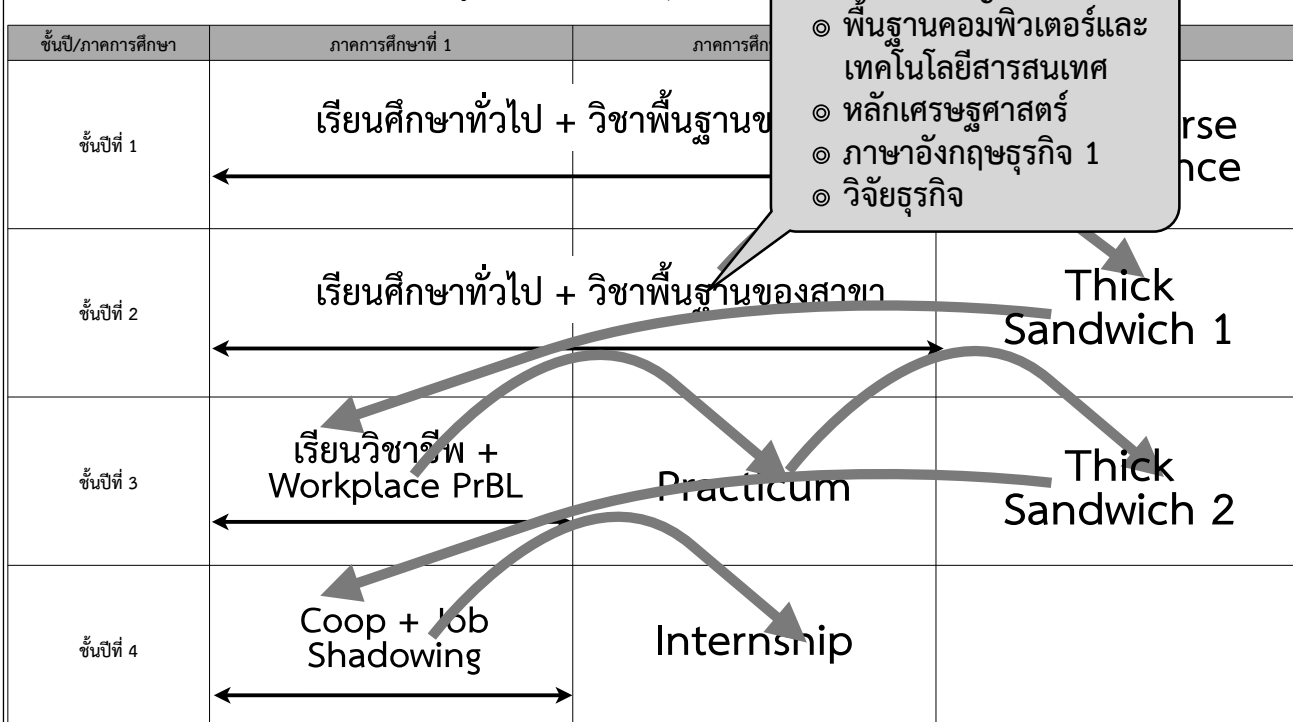
Work Integrated Learning

ชื่อหลักสูตร.....การจัดการเชิงประยุกต์...คณะวิชา.....บริหารธุรกิจ.....

Work Integrated Learning

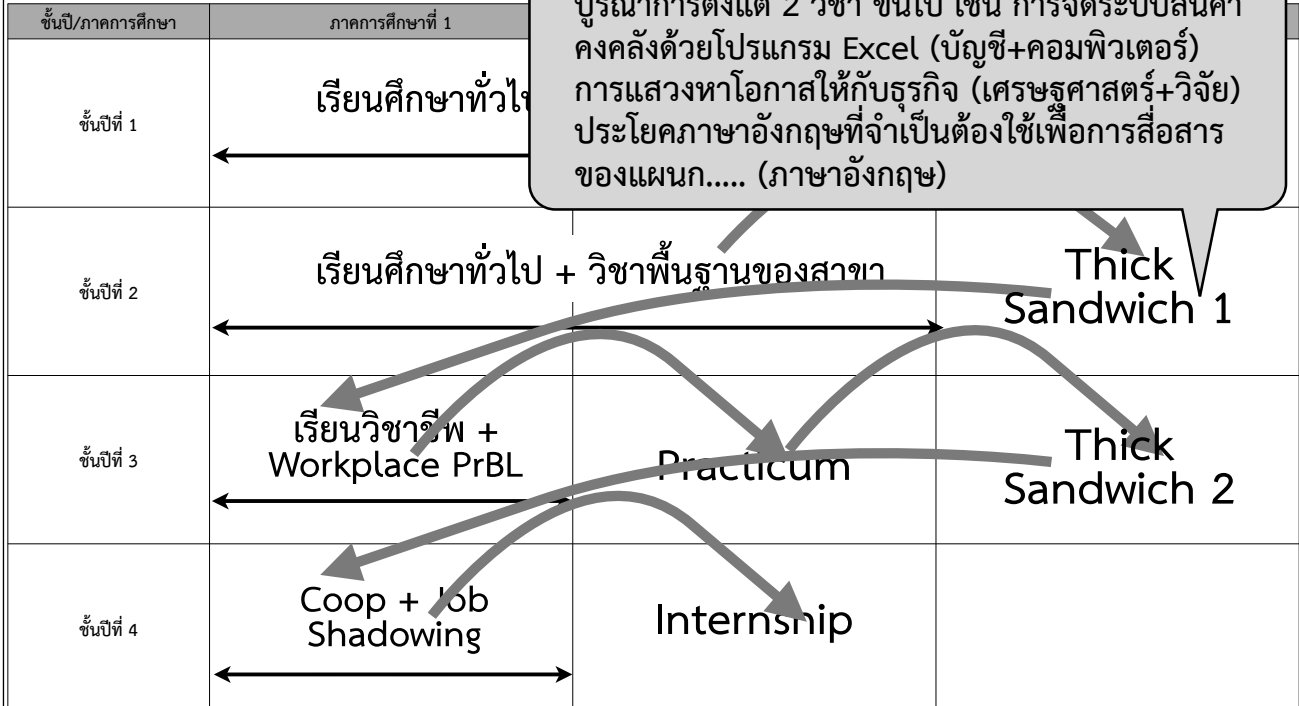
ชื่อหลักสูตร.....การจัดการเชิงประยุกต์...คณะวิชา.....บริหารธุรกิจ.....

Work Integrated Learning

ชื่อหลักสูตร.....

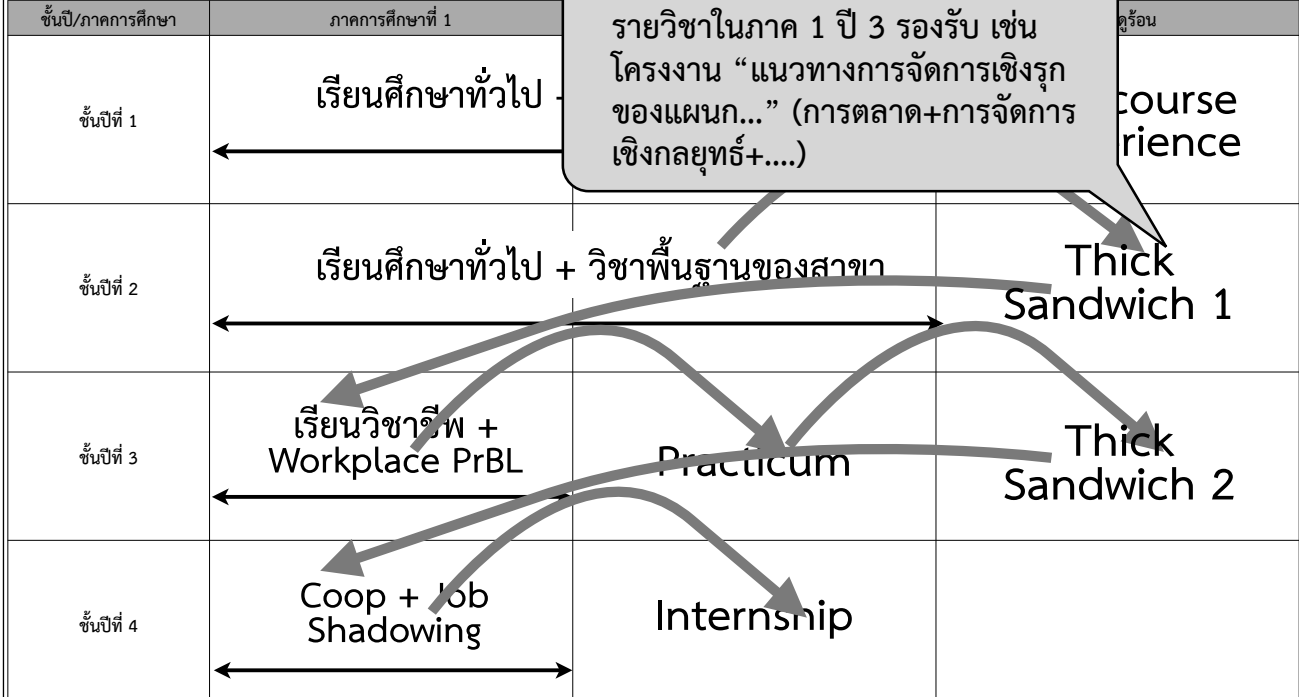
◎ เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้จากวิชาใดวิชาหนึ่งหรือบูรณาการตั้งแต่ 2 วิชา ขึ้นไป เช่น การจัดระบบสินค้าคงคลังด้วยโปรแกรม Excel (บัญชี+คอมพิวเตอร์) การแสวงหาโอกาสให้กับธุรกิจ (เศรษฐศาสตร์+วิจัย) ประโยคภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการสื่อสารของแผนก..... (ภาษาอังกฤษ)

Work Integrated Learning

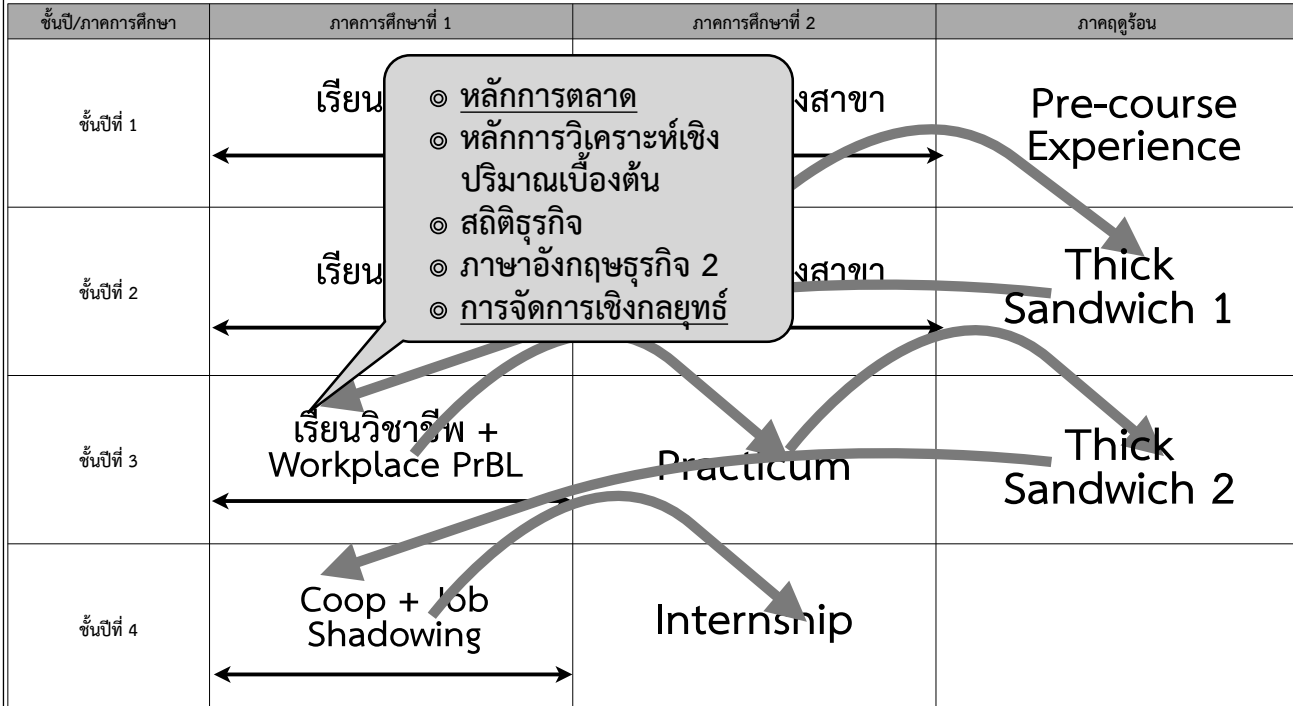
ชื่อหลักสูตร.....การจ

◎ แล้วดึงโครงงานจาก Thick Sandwich 1 กลับไปทำโครงงานที่มหาวิทยาลัยโดยมีรายวิชาในภาค 1 ปี 3 รองรับ เช่น โครงงาน “แนวทางการจัดการเชิงรุกของแผนก...” (การตลาด+การจัดการเชิงกลยุทธ์+....)

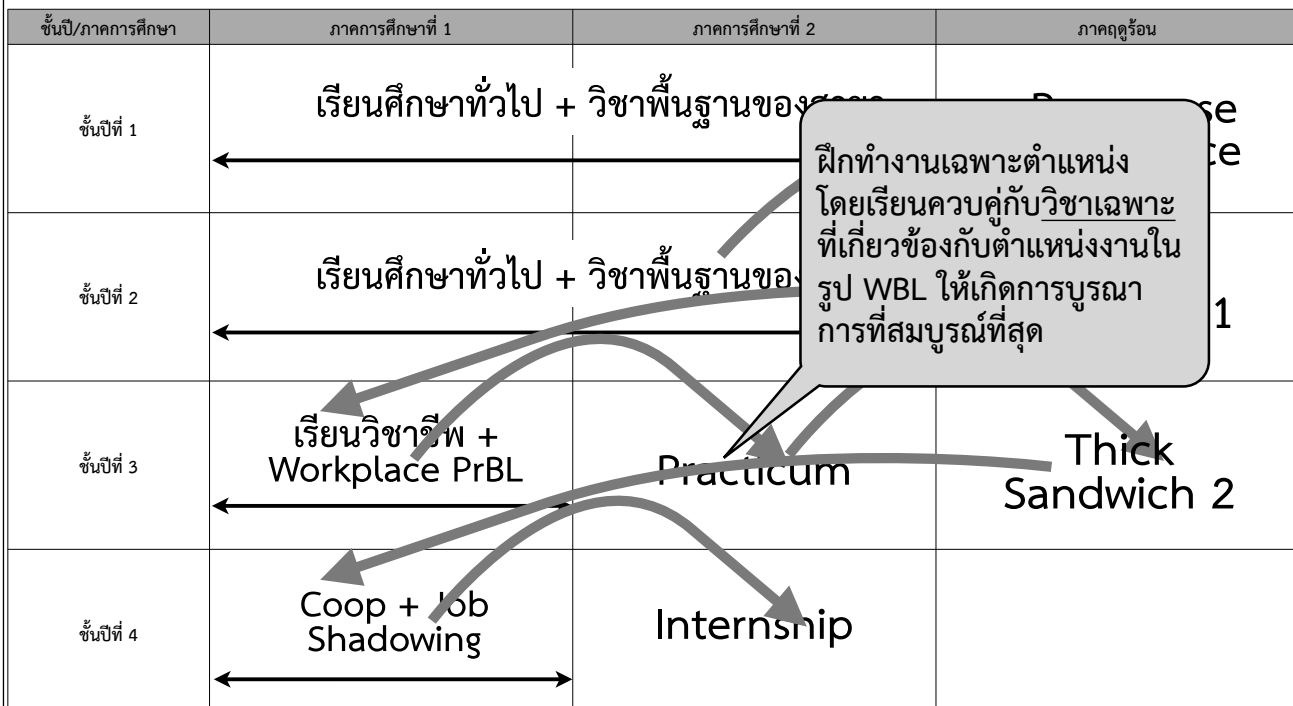
Work Integrated Learning

ชื่อหลักสูตร.....การจัดการเชิงประยุกต์...คณะวิชา.....บริหารธุรกิจ.....

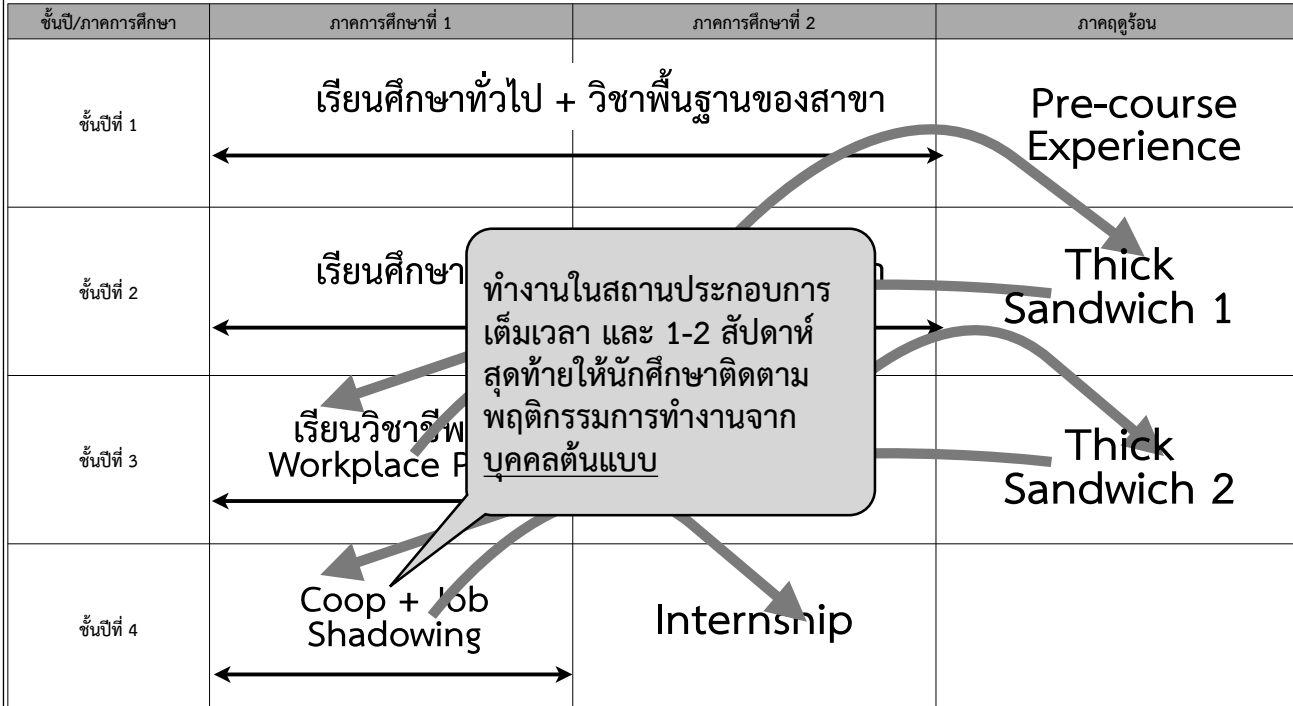
Work Integrated Learning

ชื่อหลักสูตร.....การจัดการเชิงประยุกต์...คณะวิชา.....บริหารธุรกิจ.....

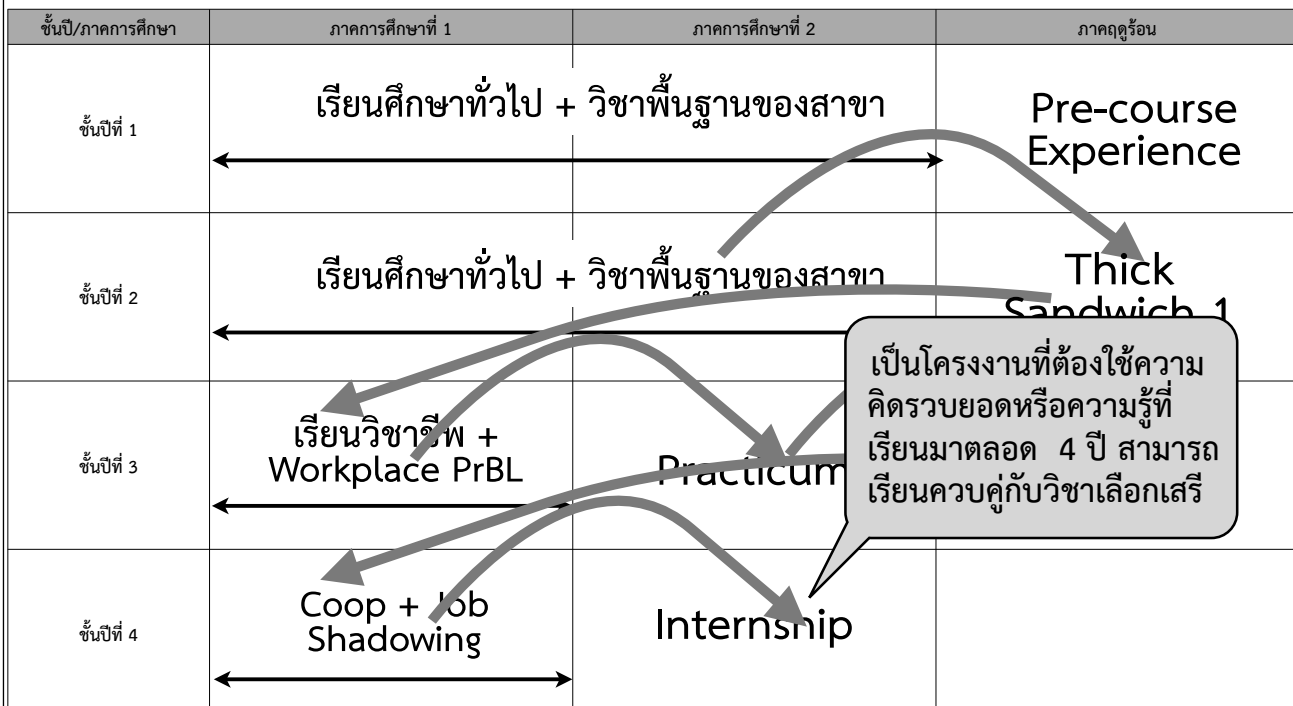
Work Integrated Learning

ชื่อหลักสูตร.....การจัดการเชิงประยุกต์...คณะวิชา.....บริหารธุรกิจ.....

Work Integrated Learning

ชื่อหลักสูตร.....การจัดการเชิงประยุกต์...คณะวิชา.....บริหารธุรกิจ.....

Work Integrated Learning

กิจกรรมกลุ่มช่วงที่ 4

15

Work Integrated Learning